

DEN
NORSKE
OPERA
&
BALLETT

ÅRSRAPPORT 2009

DEN NORSKE OPERA & BALLETT

H.M. DRONNING SONJA
Den Norske Opera & Balletts høye beskytter

INNHold

7	ET LÆREÅR
STYRETS BERETNING & REGNSKAP	
10	STYRETS BERETNING
18	RESULTAT
19	BALANSE
20	NOTER
24	KONTANTSTRØMOPPSTILLING
25	REVISJONSBERETNING
VIRKSOMHETEN	
28	50 ÅR SOM NASJONAL OPERA- OG BALLETTSCENE
30	NØKKELTALL
31	TALL FOR FORESTILLINGER, KONSERTER OG PUBLIKUMSBESØK
38	OPERAPRODUKSJONER
44	BALLETTPRODUKSJONER
52	KONSERTPRODUKSJONER
ØVRIG VIRKSOMHET	
60	BARNEKORET
63	BALLETTSKOLEN
64	KULTURELT MANGFOLD
66	OPERAEN I MEDIA
68	SCENEROMMET
70	DEN KOMMERSIELLE VIRKSOMHETEN
73	PRISER
ORGANISASJONEN	
76	STYRE, LEDELSE OG ANSATTE

*"18.april 2009 var det 7000 som fikk oppleve premieren
på Carmen på storskjerm overført fra Hovedscenen."*

Miharu Maki og Gakuro Matsui i Don Quixote

Ina Kringlebotn og Amelie Aldenheim i Poppeas Kroning.

”Vi har satt en ny organisasjonsmodell ut i livet, vi har tatt verdens mest avanserte sceneteknikk i bruk, og vi har fått helt nye muligheter for å komme vårt publikum i møte.”

ET LÆREÅR

Vi har nå tilbakelagt vårt første fulle driftsår i nytt hus, og med tanke på både publikumsoppslutning, omdømme og økonomi var 2009 en utvilsom suksess. Men for oss som har vårt daglige arbeid ved Den Norske Opera & Ballett har året først og fremst vært usedvanlig lærerikt.

Vi har satt en ny organisasjonsmodell ut i livet, vi har tatt verdens mest avanserte sceneteknikk i bruk, og vi har fått helt nye muligheter for å komme vårt publikum i møte.

Hovedgrepet ved den nye organisasjonsmodellen har vært å tydeliggjøre den selvstendige profilen for hvert av våre to hovedkompanier, som under sine respektive navn Nasjonaloperaen og Nasjonalballetten nå er etablert som likeverdige. I forlengelsen av dette har vi også lagt til rette for en egen profilering av både Operaorkestret, Operakoret og Barnekoret. Konsekvensen er at myndighet og ansvar er annerledes fordelt enn tilfellet var frem til 2009, og det får virkning tvers gjennom hele organisasjonen: nye roller må etableres og gamle omdefineres, andre kommunikasjonslinjer blir viktige og alle arbeidsrutiner må gjennomgås. Rent konkret har vi satt i gang en omfattende lederopplæring, samtidig som våre planleggings- og produksjonsprosesser nå gjøres til gjenstand for en grunnleggende revisjon. Dette krever en lærevillig organisasjon, og det har året vist at vi har!

Den bratteste læringskurven er det likevel sceneteknikken som har gitt oss. På papiret skulle alt vårt moderne utstyr ført til både enklere arbeidsforhold, større handlefrihet og en uant mye mer effektiv drift. Og det vil det selvsagt også gjøre. Men å få det til å fungere etter forutsetningene krever både utprøving og innkjøring. Og ettersom ikke noe annet teaterhus i verden er helt likt vårt, har vi måttet erkjenne at det ikke finnes noen snarveier.

Det skal også sies at et utstyr som vårt representerer en helt annen risikoutfordring enn tradisjonell teaterkultur er vant til. I så måte er det ikke bare ny teknikk som skal beherskes, men nye holdninger som skal læres.

Men så har vi også fått lære oss hvor allsidig og mangfoldig vårt nye hus faktisk er. Med sine mange muligheter byr det oss stadig på nye og uventede sjanser, både til å gjøre oss tydeligere gjeldende i det samfunnet vi er en del av og til å favne et større publikum. Dette er en hovedårsak til at våre besøks- og regnskapstall for 2009 er atskillig bedre enn vi hadde forutsatt da vi planla året: underveis oppdaget vi nye måter å bruke huset på, og vi har kunnet gi rom for både forestillinger, konserter og ymse aktiviteter som verken våre eiere eller andre hadde tenkt seg kunne ha Operaen som arena. I denne sammenheng har vi også mye igjen å lære - om hvordan vi kan og skal avstemme våre kunstners krav mot vårt ønske om å være et sted for alle.

Ved inngangen til 2010 ferdigformulerte vi den filosofi som skal ligge til grunn for vår virksomhet og samle alle som arbeider ved Den Norske Opera & Ballett om en felles holdning til det vi gjør. Her stadfestes våre kjerneverdier: i vårt daglige arbeid skal vi forvente en atferd fra hverandre som er *profesjonell, sjenerøs og uredd*. Jeg syns ikke det kan være tvil om at 2009 har vært preget nettopp av slike verdier i hele vår organisasjon.

Som del av filosofien har vi også formulert en visjon: *Vi skal gjøre livet større.*

I 2009 ble livet større enn vi selv turde tro. Men det var også året da Den Norske Opera & Ballett rundet 50, og det må være lov å si at det gjorde vi i særdeles god form!

Tom Remlov *Administrerende direktor*

STYRETS BERETNING & REGNSKAP

STYRETS BERETNING

Hovedvirksomheten i Den Norske Opera & Ballett AS er produksjon og formidling av opera og ballett av høy kvalitet til et bredt publikum. Selskapets forretningskontor er i Operaen.

Operahusets første hele driftsår – fra bygg til innhold

Operahuset er på rekordtid blitt et folkeie med en unik tiltrekningskraft på publikum. Vi er glade for å konstatere at vi har fått et operahus som er funksjonelt – både for publikum og for de ansatte – er i verdensklasse. Vårt første hele driftsår, som dessuten markerte selskapets 50-års jubileum, har først og fremst gitt mulighet for å intensivere arbeidet med å gi bygget et kunstnerisk innhold som samsvarer med byggets intensjoner. Styret er glad for å melde om et år med kunstneriske løft, høy aktivitet og spennvidde i publikumstilbudet. Det store antall forestillinger og konserter på husets ulike arenaer har vært så godt som utsolgte. Tilbakemeldingene fra et mangfoldig publikum og fra norsk og internasjonal presse har vært gjennomgående svært positive. Samfunn og næringsliv har også viet bygget og vår virksomhet betydelig interesse og bidratt til helheten. Internasjonalt har Snøhettas unike designkonsept vakt stor oppsikt, og vi konstaterer at operahuset nå fremstår som en av landets fremste turistattraksjoner. Økonomisk sett har driften bidratt til en relativt solid egenkapital ved inngangen til 2010.

Styret er, på denne bakgrunn, svært tilfreds med virksomheten i 2009.

Programtilbud og publikumsoppslutning

Det samlede antall forestillinger og konserter har overgått plan-

tallene, og utgjorde 357 billetterte arrangementer. Av dette var 258 opera- og ballettforestillinger i operahuset og på turné. Antall premierer var 13, herav 2 urpremierer, 6 gjestespill foruten 8 produksjoner fra det overflyttede repertoar fra Folke-teatret. Antall billetterte konserter utgjorde 99. Et stort antall av disse konsertene var gjestespill, der også andre musikalske sjan- gre og stiluttrykk har fått plass utover det som tradisjonelt tilhø- rer selskapets repertoar. I tillegg ble det gjennomført 10 gratis arrangementer inne og ute. Samlet antall kunstneriske arrange- ment utgjorde dermed 367. Det tilsvarende tall for siste år på Youngstorget (2007) var 191.

Publikumstallet på våre billetterte arrangementer i Operaen utgjorde 248 921, hvilket tilsvarer 92 % i gjennomsnittlig setebe- legg. Det totale besøk av barn og unge ved de billetterte arrange- ment utgjorde ca. 24 650, som tilsvarer ca. 10 % av publikums- totalen. Våre gratisarrangement ble besøkt av 8 830 personer. Turnésamarbeidet resulterte i 17 783 publikummere. Samlet besøk på kunstneriske arrangement utgjorde dermed 275 534. Det tilsvarende tall for siste år på Youngstorget var 135 761.

Vi kan dermed fastslå at ønsket om en dobling av aktivitet og be- søkstall i vårt nye operahus sammenliknet med normalsituasjo- nen i Folketeatret, er blitt en realitet.

I tillegg ble det gjennomført 46 oppsøkende aktiviteter for 4 206 personer, foruten 3 150 omvisninger for i alt 68 000 deltakere.

Eli Kristin Hanssveen i Don Pasquale.

Det nye operahuset er godt tilrettelagt for en utvidet kontaktflate mot publikum, samfunn og næringsliv. I så måte har vi videreført vårt utstrakte utadvendte samarbeid, og vi gjennomførte 179 kommersielle arrangement med om lag 67 000 deltakere i 2009. Samlet sett anslår vi at om lag 2 millioner mennesker har passert marmorbrua til operahuset i løpet av 2009.

2009 var det femte driftsår under rammeavtalen med NRK, som sikrer jevnlig opptak og sending i radio og TV av Den Norske Opera & Balletts produksjoner, og som sikrer at vi når bredere ut med våre forestillinger og konserter. I 2009 ble det gjort TV-opptak av to deler av et helaftens ballettprogram og samtidig TV- og radiosending av én opera og én konsert.

Gjennom utviklingsprogrammet ”Verker underveis” har 12 verk- idéer og prosjekter innen opera og ballett blitt initiert, utprøvet og/eller videreutviklet i forskjellige former for workshops i løpet av året. Dette skjedde med et sjenerøst økonomisk bidrag fra Anders Jahres humanitære stiftelse.

Operaens ressurser og fagkompetanse har gjennom ”Scenerom- met” kommet en rekke eksterne produksjoner og formidlingsmil- jøer til gode gjennom bistand, utleie og direkte samarbeid.

Økonomi

Vårt første fulle driftsår i nytt hus har også har gitt selskapet et regnskapsmessig positivt resultat.

Vesentlig på grunn av de betydelige ekstraordinære kostnadene knyttet til avvikling av lokalene i Folketeatret, ble resultatet for 2008 som kjent negativt med 15 mill.kr. Selskapets egenkapital var følgelig negativ med 7 mill.kr. ved inngangen til 2009. Sam- tidig har vi gjennom 2009 måttet konstatere lavere kommersielle inntekter enn budsjettet. Særlig gjaldt dette innen serverings- virksomheten og næringslivssamarbeidet, der finanskrisen ga merkbare utslag. Videre ble det relativt tidlig på året avdekket at kostnadene knyttet til Statsbyggs forvaltning, drift og vedlike- hold og energiforbruk ville overstige de budsjetterte tall.

På den annen side ble 2009 et svært godt år, publikumsmessig sett, og med et gjennomsnittlig setebelegg på 92 % ble billett- inntektene vesentlig høyere enn budsjettet. I tillegg har vi gjen- nom året sett muligheten for å kunne slippe til andre musikalske uttrykk og stilarter på våre scener. Det har således blitt gjennom- ført en rekke konserter som ikke var forutsatt i budsjettet, men som har gitt betydelige positive bidrag til selskapets økonomi. Samlet oversteg inntektene fra billetterte arrangement budsjet- tet med om lag 10 mill.kr. Samtidig gjorde den massive publi- kumspågangen det mulig å redusere markedsføringsinnsatsen betydelig i forhold til budsjett. Den samlede effekt av økte salgs- inntekter og reduserte salgskostnader ga en resultatforbedring på om lag 15 mill.kr. I tillegg har vi på andre felter maktet å holde kostnadene under det budsjetterte nivå. De budsjetterte reserver har det derfor heller ikke vært nødvendig å benytte.

Selskapets egengenererte inntekter utgjorde 142,75 mill.kr., eller 27 % av de samlede inntekter. Av dette utgjorde billett- og pro-

Fra Subject to change.

Gakuro Matsui og Philip Currell i Septemberdans 2009.

Andreas Heise og Victoria Herbert i Romeo & Julie -en moderne kjærighetshistorie.

”Vi kan dermed fastslå at ønsket om en dobling av aktivitet og besøkstall i vårt nye operahus sammenliknet med normal-situasjonen i Folketeatret, er blitt en realitet.”

gramsalg 80,8 mill.kr. og den kommersielle virksomheten 49,5 mill.kr.. Netto etter fradrag av direkte kostnader bidro kommersiell drift med 27,2 mill.kr. Øvrige inntekter består bl.a. av bidrag fra samarbeidende organisasjoner, elevpenger med mer. Statstilskuddet utgjorde 389,9 mill.kr.

Samtidig mottok vi en etterbevilgning fra staten knyttet til nevnte avvikling av lokalene i Folketeatret på 3,5 mill.kr. og vi er blitt etterkompensert med 2 mill.kr. av Statsbygg i forbindelse med de ekstraordinære energiutgiftene vi ble belastet med for 2008.

Totalt sett har dette medført at vi kan bokføre et positivt driftsresultat for 2009 på 25,3 mill.kr. Dette betyr at vi igjen har en positiv egenkapital på 18,2 mill.kr., hvilket likevel ikke utgjør mer enn omlag 3 % av totalomsetningen i 2010.

Dette resultatet viser at selskapets økonomi nå er blitt så stor at selv små marginavvik kan gi store utslag i nominelle beløp, og at en egenkapital av denne størrelse derfor er nødvendig for å kunne møte fremtidige negative svingninger.

Styret vurderer at den finansielle risiko er liten. Selskapet har gjeld til kredittinstitusjon på 32,3 mill.kr., som medførte en finanskostnad i 2009 på 1,6 mill.kr. Dette finansieres løpende av offentlige tilskudd. Utover dette har ikke selskapet finansielle eiendeler eller gjeld som medfører vesentlig risiko.

Styret bekrefter med dette at årsregnskapet er satt opp under forutsetning om fortsatt drift og at regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets resultat og stilling pr. 31.12.09.

Styre, ledelse og organisasjon

Styrets sammensetning ble endret i beretningsåret. Ved ordinær generalforsamling den 25. mai fratrådte statens representanter Bentein Baardson og Knut Skram. Ingebrigt Steen Jensen og Stein Erik Moe ble valgt som nye representanter for den norske stat. Fra de ansattes side gikk Kjell Andersen og Nils Petter Tveten ut av styret, og ble erstattet av Berit Hammerø og Marek Jez som nye representanter. Styret er ved beretningsårets utgang kjønnsmessig sammensatt av 3 kvinner og 4 menn.

Innføringen av ny ledelsesstruktur ble fullt ut iverksatt fra 01.01.2009, med en toppledergruppe bestående av lederne for de seks hovedsøylene opera, ballett, musikk, økonomi og administrasjon, marked og kommunikasjon, samt teknisk divisjon, ledet av administrerende direktør Tom Remlov.

Selskapets administrasjon har igangsatt flere nye utviklingsprosjekt innen organisasjon og ledelse. Selskapet har utviklet en egen filosofi, med angivelse av visjon og misjon, kjerneverdier og kundeløfter. Et omfattende arbeid med kartlegging og standardisering av arbeidsprosesser samt et ledertreningsprogram for alle med lederansvar er også igangsatt.

En ny strategiplan for de nærmeste fem år er under ferdigstillelse. En slik plan vil tydeliggjøre de mer langsiktige ressursmessige utfordringer som selskapet står overfor i lys av definerte mål og oppgaver, noe styret ser frem til å drøfte videre med selskapets eier.

Den Norske Opera & Ballett hadde ved årets utgang 633 ansatte, som utgjorde 607 årsverk. Disse årsverk fordelte seg på hen-

Magnus Staveland, Gregory Reinhart, Jacek Laszczkowski i Poppeas kroning.

holdsvis 293 menn og 314 kvinner. For personer i ledende stillinger er fordelingen om lag 40 % kvinner og 60 % menn. Vi anser denne kjønnsfordelingen som langt på vei tilfredsstillende, men vi fortsetter vårt arbeid med å stimulere til et godt arbeidsmiljø preget av mangfold og balanse mellom kjønnene. Selskapet vil derfor så langt det er forenlig med virksomhetens egenart og kunstneriske forutsetninger tilstrebe likestilling mellom kjønnene.

Det samlede antall personer engasjert av Den Norske Opera & Ballett i 2009 utgjorde 2011. Stillingsfratredelser, naturlig avgang med mer (turnover) i løpet av året utgjorde 3 % av stillingsmassen. Institusjonen har vært IA-bedrift fra 01.01.05.

Foredragsvirksomhet

Administrerende direktør og de andre medlemmene av ledergruppen har i året som er gått holdt nærmere 100 foredrag rundt om i landet.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Selskapet har et internkontrollsystem for virksomhetens helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Det totale antall sykefraværsdager utgjorde 9831 dager eller 7,4% (landsgjennomsnittet var 7,5%), mot 6% i 2008. Langtidsfraværet er utslagsgivende for fraværsprosenten. Styret vurderer eventuelle sammenhenger mellom

fravær og arbeidsforholdene i selskapet og følger dette opp gjennom årlige HMS-rapporter. Det svært avanserte teatertekniske maskineriet byr på særlige sikkerhetsmessige utfordringer, og har nødvendiggjort en oppgradering av prosedyrer for risikovurderinger knyttet til gjennomføringen av den enkelte produksjon og et økt fokus på HMS-dimensjonen i vår daglige virksomhet generelt.

Styret understreker at det fortsatt gjenstår å gjennomføre supplerende bygningsmessige tiltak for at operahuset kan bli så optimalt tilpasset driftsforutsetningene som mulig.

Selskapets virksomhet medfører ingen forurensning av det ytre miljø.

Takk

Styret vil rette en stor takk til alle ansatte for innsatsen i 2009, som i likhet med innflyttingsåret 2008 ble svært krevende. Samtidig takker vi Kulturdepartementet for meget godt og konstruktivt samarbeid også gjennom dette året. Selskapets øvrige bidragsyttere, samarbeidspartnere og sponsorer takkes likeledes. Endelig sender vi en hjertelig takk til vårt publikum, som etter innflyttingen i nytt hus er blitt vesentlig større.

Oslo, 24. mars 2010

STYRET I DEN NORSKE OPERA & BALLETT

Ellen Horn
Ellen Horn
Styrets leder

Michael Christiansen
Michael Christiansen
Styrets nestleder

Mia Haugland Habib
Mia Haugland
Habib
Styremedlem

Ingebrigt Steen Jensen
Ingebrigt Steen Jensen
Styremedlem

Stein Erik Moe
Stein Erik Moe
Styremedlem

Berit Hammerø
Berit Hammerø
Ansattes representant
øvrige

Marek Jez
Marek Jez
Ansattes representant
kunstnerisk

Tone Lein
Tone Lein
1. vararepresentant

Svein Nafstad
Svein Nafstad
Observatør kunstnerisk

Mats Eriksen
Mats Eriksen
Observatør øvrige

*"12 000 publikummere så operaen
Don Pasquale på Hovedscenen.*

RESULTAT

RESULTATREGNSKAP	NOTER	2009	2008
DRIFTSINNTEKTER			
Billett- og programsalg	5	80 772 848	64 432 635
Andre inntekter	3	62 002 681	67 199 864
Driftstilskudd	4	389 868 000	347 054 500
SUM DRIFTSINNTEKTER	5	532 643 529	478 686 999
DRIFTSKOSTNADER			
Lønn, honorarer og andre personalkostnader	7, 12	371 008 668	339 435 496
Avskrivninger	13	8 873 777	6 370 298
Materialkostnader		17 219 994	18 848 118
Salgs- og informasjonskostnader		9 341 884	9 547 338
Kostnader vedrørende lokaler	14	39 387 790	33 948 596
Vedlikeholds- og ombygningskostnader		915 367	495 045
Utstyrskostnader		8 541 579	10 494 609
Andre driftskostnader		52 576 055	63 936 736
Tap på fordringer		521 979	195 279
SUM DRIFTSKOSTNADER		508 387 093	483 271 515
DRIFTSRESULTAT		24 256 436	-4 584 516
FINANSINNTEKTER/-KOSTNADER			
Finansinntekter		1 632 572	3 348 238
Finanskostnader		2 556 050	2 339 527
RESULTAT FØR EKSTRAORDINÆRE POSTER		23 332 958	-3 575 805
EKSTRAORDINÆRE INNTEKTER/-KOSTNADER			
Ekstraordinære inntekter	16	2 040 000	0
Ekstraordinære kostander		0	11 553 251
ORDINÆRT RESULTAT		25 372 958	-15 129 056

BALANSE

BALANSE	NOTER	2009	2008
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Inventar, biler, teknisk utstyr, EDB-utstyr	13	25 592 354	25 830 148
Bygningsmessige anlegg	13	36 285 033	36 596 723
Kontolån fra Staten	6	10 300 000	10 300 000
Aksjer		10 000	10 000
Overfinansiert pensjonsforpliktelser	2	66 909 649	43 917 414
SUM ANLEGGSMIDLER		139 097 036	116 654 284
OMLØPSMIDLER			
Andre kortsiktige fordringer og periodiseringer		18 062 663	30 478 911
Aktiverte produksjonskostnader	9	12 273 213	10 750 785
Bank- og postinnskudd	10	13 294 408	12 036 193
Sum omløpsmidler		43 630 284	53 265 889
SUM EIENDELER		182 727 320	169 920 174
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Aksjekapital	18	100 000	100 000
Annen innskutt egenkapital	6	10 300 000	10 300 000
Annen egenkapital	17	7 875 586	-17 497 372
SUM EGENKAPITAL		18 275 586	-7 097 372
LANGSIKTIG GJELD			
Langsiktig gjeld	15	32 300 000	33 660 000
SUM LANGSIKTIG GJELD		32 300 000	33 660 000
KORTSIKTIG GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjon		0	20 400 931
Skattetrekk m.v.		11 927 496	10 582 551
Arbeidsgiveravgift		8 439 820	5 947 427
Merverdiavgift		293 297	559 257
Diverse kreditorer		23 327 901	7 864 690
Abonnement/forsalg		32 989 272	35 530 894
Påløpte kostnader/forskuddsbetalte inntekter	11	55 173 948	62 471 795
SUM KORTSIKTIG GJELD		132 151 734	143 357 545
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		182 727 320	169 920 174

NOTER

NOTE 1 // REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens regler og er utarbeidet etter anbefalinger til god regnskapsskikk i Norge.

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Fordringer og gjeld er klassifisert som omløpsmidler/ kort-siktig gjeld hvis de forfaller innen ett år etter regnskapsavslutningstidspunktet. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler, og øvrig gjeld er klassifisert som langsiktig. Anleggsmidler er oppført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger basert på antatt øko-nomisk levetid.

Netto overfinansiering av pensjonsforpliktelsene er innarbeidet i selskapets balanse. Billettinntekter blir inntektsført når forestilling-en/konserten er avholdt. Forestillingskostnader er periodisert til det år forestillingen/konserten har premiere (note 9). Forøvrig frem-går anvendte regnskapsprinsipper av notene nedenfor.

Selskapet mottok i 2001 et egenkapitaltilskudd fra Kultur- og kirkedepartementet på kr 10.300.000,- til delvis dekning av påløpte pensjonsforpliktelser. Tilskuddet er klassifisert som annen innskutt egenkapital.

NOTE 2 // PENSJONSFORPLIKTELSE

Alle ansatte i Den Norske Opera & Ballett er medlemmer av en pensjonsordning. Den Norske Opera & Ballett har tre ulike pensjons-ordninger. To av ordningene er forsikrede ordninger i henholdsvis Statens pensjonskasse og Vital Forsikring. I tillegg kommer forplik-telse knyttet til avtalefestet pensjon som administreres av Vital Forsikring. Pensjonsforpliktelsene er aktuariemessig beregnet ut i fra følgende parametre:

Diskonteringsrente	5,4%
Forventet avkastning	5,8%
Lønnsøkning	3,5%
G-regulering	3,5%
Regulering av løpende pensjon	3,5%

Fra 2009 har Den Norske Opera & Ballett tilpasset seg Regnskapsstiftelsens anbefalte parameterstørrelser, men har gjort en særlig vurdering vedrørende forventet fremtidig lønnsøkning. Parameterendringene vil innebære en vesentlig kostnadsøkning i 2010 som blir finansiert av bevilgende myndigheter.

SAMMENSETNING AV PENSJONSFORPLIKTELSENE	2009	2008
Forsikringsordning Statens Pensjonskasse	-17 899 000	-9 110 000
Forsikringsordning Vital Forsikring	-54 875 000	-40 783 000
Avtalefestet pensjon	5 864 000	5 976 000
Netto oppført overfinansiering i balansen	-66 910 000	-43 917 000
Ikke resultatførte estimatavvik	115 406 000	77 230 000
BRUTTO OVER-/UNDERFINANSIERT PENSJONSFORPLIKTELSE	48 496 000	33 313 000

SAMMENSETNING AV NETTO PENSJONSKOSTNAD		
Årets pensjonsopptjening	28 702 000	24 714 000
Rentekostnad	23 625 000	22 307 000
Avkastning på pensjonsmidlene	-23 641 000	-22 246 000
Diverse amortisering/administrasjonskostnader	2 652 000	1 920 000
Medlemsinnkudd/arbeidstakerdel	-5 251 000	-4 908 000
NETTO PENSJONSKOSTNADER EKSKLUSIVE ARBEIDSGIVERAVGIFT	26 087 000	21 787 000

Netto overfinansiering er balanseført da de forventede nåverdiene av de totale pensjonsforpliktelsene overstiger verdiene av pensjons-midlene. Dette innebærer at overfinansieringen forutsettes redusert/brukt opp over tid. Ikke resultatført estimatavvik belastes over tid ihht. god regnskapsskikk.

NOTE 3 // ANDRE INNTEKTER

ANDRE INNTEKTER	2009	2008
Sponsorinntekter	28 423 243	29 315 550
Serveringsvirksomhet	5 805 000	6 398 394
Butikk	1 240 916	250 000
Omvisninger	6 216 288	5 101 820
Banketter/arrangement	5 272 459	3 882 484
Andre kommersielle inntekter	2 573 421	131 977
SUM KOMMERSIELLE INNTEKTER	49 531 327	45 080 225

Leieinntekter	616 436	119 250
Salgsinntekter	309 243	299 668
Bidrag fra organisasjoner	941 948	7 972 309
Bidrag fra turnésamarbeidspartnere	1 059 668	1 216 522
Bidrag fra konsertsamarbeidspartnere	1 031 000	520 635
Bidrag fra øvrige samarbeidspartnere	1 203 347	100 000
Elevpenger ballettskole/barnekor	1 615 647	1 711 299
Øvrige arrangementsinntekter	0	999 530
Andre inntekter	2 931 542	966 257
Honorarer	1 135 505	1 029 072
Utgiftsrefusjon	1 627 018	7 185 098
ØVRIGE INNTEKTER	12 471 354	22 119 640

SUM ANDRE INNTEKTER	62 002 681	67 199 864
----------------------------	-------------------	-------------------

NOTE 4 // DRIFTSTILSKUDD

STATLIGE TILSKUDD FRA KULTUR- OG KIRKEDEPARTEMENTET	2009	2008
Kapittel 324 post 70	386 368 000	346 138 000

ANDRE STATLIGE TILSKUDD		
Kultur- og kirkedepartementet		3 500 000
Andre statlige tilskudd		916 500
SUM DRIFTSTILSKUDD	389 868 000	347 054 500

NOTE 5 // EGNE INNTEKTER SPESIFISERT PÅ VIRKSOMHETSOMRÅDER OG GEOGRAFISK MARKED

	OSLO	TURNÉ	TOTALT
Billett- og programsalg	80 763 103	9 745	80 772 848
Andre inntekter	60 920 138	1 082 543	62 002 681
Driftstilskudd	389 868 000	0	389 868 000
SUM	531 551 241	1 092 288	532 643 529

NOTE 6 // KONTOLÅN FRA STATEN

Selskapet mottok i 2001 et tilskudd til egenkapitalen på kr 10.300.000,- fra Kultur- og kirkedepartementet. Beløpet er plassert som rentebærende kontolån til staten og forrentes for tiden med 5% p.a. Tilskuddet kan disponeres av selskapets styre, dog slik at dette er bundne midler og ikke kan benyttes til å dekke ordinære driftsutgifter eller lignende.

NOTE 7 // LØNNSKOSTNADER

LØNNSKOSTNADER	2009	2008
Lønninger	309 387 669	283 076 032
Folketrygdavgift	31 266 817	30 182 813
Pensjonskostnader	26 087 096	21 787 148
Andre ytelser	4 267 086	4 389 503
SUM	371 008 668	339 435 496

NOTE 8 // ANSATTE

Det har i regnskapsåret vært sysselsatt 607 årsverk ved Den Norske Opera & Ballett. Det samlede antall personer engasjert av Den Norske Opera & Ballett i 2009 utgjorde 2011.

NOTE 9 // AKTIVERING AV PRODUKSJONSKOSTNADER

Påløpte kostnader knyttet til oppsetninger med premiere etter 1/1-2010 er aktivert med kr 12.273.213,-. Aktiveringen er begrenset til direkte variable kostnader og er ikke oppført høyere enn budsjetterte egeninntekter.

NOTE 10 // SKATTETREKKSMIDLER

Bundne skattetrekksmidler utgjorde pr. 31/12-08 kr 11.771.375,-.

NOTE 11 // FORSKUDDSBETALTE INNTEKTER/PÅLØPTE KOSTNADER

FORSKUDDSBETALTE INNTEKTER/PÅLØPTE KOSTNADER	2009	2008
Forskuddsbetalte inntekter	0	8 997 925
Påløpte lønnskostnader og feriepengen	36 750 677	32 997 938
Andre påløpte kostnader	18 423 271	20 475 932
SUM	55 173 948	62 471 795

NOTE 12 // HONORARER

Utbetalte styrehonorarer har beløpt seg til kr 361.880,-, hvorav honorar til styreleder utgjør kr 125.000,-. Lønn til administrerende direktør utgjorde kr 1.207.202,-, og annen godtgjørelse kr 40.972,-. Administrerende direktør er medlem av selskapets kollektive pensjonsordning. Revisjonshonorar har beløpt seg til kr 232.250,- inkl. mva. Honorar til revisor for attestasjoner har utgjort kr 1.500,- inkl. mva. Konsulenthonorar til revisor har utgjort kr 76.750,- inkl. mva.

NOTE 13 // AVSKRIVNINGER

	ANSK. KOST PR. 01.01.09	TIL- GANG I 2009	AV- GANG 2009	AKK. KOST- PRIS PR. 31.12.09	AV- SKRIVN. I 2009	AKK. AVSKRIVN. PR. 31.12.09	BOKFØRT VERDI PR. 31.12.09	AVSKR. SATSER
Teknisk utstyr	4 616 370	337 285	0	4 953 654	744 535	3 978 047	975 607	20 %
Byggmessige anlegg	528 535	213 183	0	741 718	74 172	127 025	614 693	10 %
Teknisk utstyr (>10år)	520 796	425 001	0	945 796	94 580	302 928	642 868	10 %
Biler	1 913 529	0	0	1 913 529	126 353	1 132 634	780 895	10 %
Inventar	411 744	3 204 143	0	3 615 887	704 376	966 189	2 649 698	20 %
Omstillingsprosjekt 2008 (>10 år)	14 116 573	112 229	0	14 228 802	1 527 407	2 198 320	12 030 482	10 %
Omstillingsprosjekt 2008 (>3 år)	4 985 346	0	0	4 985 346	1 661 616	3 323 232	1 662 114	33 %
Visuelt profilprogram (>5 år)	3 373 737	0	0	3 373 737	674 747	1 349 495	2 024 242	20 %
Lager Karihaugen (>25 år)	32 383 492	678 655	0	33 062 147	1 308 913	1 956 583	31 105 564	4 %
Lager Karihaugen (>15 år)	4 536 511	498 778	0	5 035 289	319 220	470 512	4 564 777	6,67 %
Kommersiell avdeling (>10 år)	78 120	0	0	78 120	7 812	15 624	62 496	10 %
Bedriftslosjer (>10 år)	308 149	0	0	308 149	30 815	61 630	246 519	10 %
IKT-utstyr	5 036 171	1 786 543	0	6 822 714	1 344 566	4 180 372	2 642 342	25 %
Instrumenter	2 294 818	421 848	0	2 716 666	254 666	1 488 191	1 228 465	10 %
Antikke instument, ikke avskr.bare	0	646 631	0	646 631	0	0	646 631	0 %
SUM	75 103 892	8 324 294	0	83 428 185	8 873 777	21 550 781	61 877 396	

NOTE 14 // LEIEAVTALER

Den Norske Opera & Ballett har inngått en avtale om leie av lager i Karihaugveien 22. Leieforholdet løper til 31/12-2032. Selskapet har inngått kontrakt med Statsbygg om leie av operahuset i Bjørvika. Leiekontrakten har en løpetid på 60 år fra 1/1-2008. For leie av kommersielle arealer i operahuset betales kapitalkostnad i forhold til investert beløp. Resten av operahuset leies vederlagsfritt. Selskapet har videre inngått en avtale med Statsbygg med samme løpetid på 60 år om forvaltning, drift og vedlikehold av operahuset.

NOTE 15 // LANGSIKTIG GJELD

Til formålstjenlig ombygging av lagerlokalene i Karihaugveien 22 har Den Norske Opera & Ballett investert kr 32,4 millioner. Beløpet er finansiert ved låneopptak i Fokus Bank. Lånet har en løpetid på 25 år fra og med november 2008. Det er ikke stilt noen form for sikkerhet.

NOTE 16 // EKSTRAORDINÆRE POSTER

Den Norske Opera & Ballett fikk tilbakebetalt kr 2.040.000,- fra Statsbygg vedrørende energikostnader 2008.

NOTE 17 // EGENKAPITAL

	AKSJEKAPITAL	ANNEN INNSKUTT EGENKAPITAL	ANNEN EGENKAPITAL	SUM
Egenkapital pr. 31.12.2008	100 000	10 300 000	-17 497 372	-7 097 372
Resultat 2009			25 372 958	25 372 958
EGENKAPITAL PR. 31.12.2009	100 000	10 300 000	7 875 586	18 275 586

NOTE 18 // AKSJEKAPITAL/AKSJONÆRER

Aksjekapitalen utgjør kr 100.000,- fordelt på 200 aksjer á kr 500,- eiet av Den norske stat. Alle aksjene er i samme aksjeklasse.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	2009	2008
KONTANTSTRØMOPPSTILLING		
Innbetalinger fra salg av billetter og programmer	78 231 226	81 676 077
Innbetaling andre inntekter	74 418 929	52 348 533
Innbetalinger ved offentlige tilskudd	389 868 000	347 054 500
Utbetalinger for materialkostnader og andre driftskostnader	-118 299 283	-140 450 979
Utbetalinger til ansatte, pensjon, arbeidsgiveravgift, skattetrekk med mere	-394 000 903	-346 792 190
Periodisering av produksjonskostnader (material -og lønnskostnader)	-1 522 428	-2 063 131
Innbetalinger av renter	1 632 572	3 348 238
Utbetalinger av renter og andre finanskostnader	-2 556 050	-2 339 527
NETTO KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	27 772 063	-7 218 479
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-8 324 294	-44 011 457
NETTO KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER	-8 324 294	-44 011 457
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Opptak langsiktig gjeld	-	30 960 000
Nedbetaling av gjeld	-21 760 931	-
Endring i offentlig gjeld	3 571 377	2 522 485
NETTO KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER	-18 189 554	33 482 485
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	1 258 215	-17 747 451
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	12 036 193	9 382 713
BEHOLDNING AV KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER VED PERIODENS SLUTT	13 294 408	-8 364 738

Til generalforsamlingen i
Den Norske Opera & Ballett AS

NITSCHKE

STATSAUTORISERT
REVISOR

INDEPENDENT MEMBER
BKR
INTERNATIONAL

REVISJONSBERETNING FOR 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Den Norske Opera & Ballett AS for regnskapsåret 2009, som viser et overskudd på kr 25.372.958. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2009 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge,
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge,
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningene om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Stabekk, 31. mars 2010
NITSCHKE AS

Hans Hagen
statsautorisert revisor

Nitschke AS
Gamle Drammenvei 40, Postadresse: Postboks 23, 1321 Stabekk.
Telefon: 67 10 77 00, Telefaks: 67 53 59 89, E-mail: firmapost@nitschke.no, www.nitschke.no
Bankgiro: 8200 02 06853, Postgiro: 0807 3808 403, Org.nr: 914658514 MVA

24

25

VIRKSOMHETEN

”Jubileet ble ikke bare en feiring av våre første femti år som nasjonal opera- og ballettinstitusjon, men markerte også det første året med full drift i vårt nye operahus.”

50 ÅR SOM NASJONAL OPERA- OG BALLETTSCENE

Det ble en lang og omfattende jubileumsfeiring for Den Norske Opera & Ballett i 2009. Jubileet ble markert gjennom en rekke forestillinger, i Bjørvika så vel som andre steder i landet. Jubileet ble ikke bare en feiring av våre første femti år som nasjonal opera- og ballettinstitusjon, men markerte også det første året med full drift i vårt nye operahus.

Gunnar og Jonas Brunvoll var de som gikk i spissen for etableringen av Den Norske Opera i 1958 i Folketeaterbygningen. Den første operasjefen var Kristen Flagstad og den første operaproduksjonen var Eugen d'Alberts *Lavlandet* som hadde premiere 16. februar 1959.

Nasjonalballetten feiret seg selv allerede 1. november 2008, ettersom Den Norske Opera tjuvstartet med en ballettforestilling på Hamar, Kristen Flagstads fødeby, i 1958. William Forsyths forestilling *Limbs Theorem* var Nasjonalballettens jubileumsforestilling.

Selskapets offisielle feiring ble gjennomført 16. september 2009 med operaen *Rusalka* av Antonin Dvořák. Operasjef Paul Curran

stod for regien og Solveig Kringlebotn og Valeria Stenkina alternerte i tittelrollen. Tilstede under jubileumsforestillingen var HM Dronning Sonja, Den Norske Opera & Balletts høye beskytter, og HM Kong Harald.

Operaorkestret fortsatte jubileumsfeiringen med konsert 14. februar. Den anerkjente dirigenten Alexander Lazarev ledet orkestret og pianisten John Lill. På programmet stod Carl Maria von Webers Ouverture fra *Oberon*, Ludvig van Beethovens Klaverkonsert nr 4 i G-dur og symfoni nr 10 av Dmitri Sjostakovitsj.

Den 14. mars var det Operakorets tur, og under ledelse av sin daværende kormester Steffen Kammler avholdt koret konsert på Scene 2. På programmet stod blant annet korverker av Johannes Brahms, Franz Schubert, August Söderman og Edvard Grieg. Akkompagnatør var Tore Dingstad.

Nasjonaloperaen på turné ble markert med en oppsetning av *Maskeballet* av G. Verdi i Tromsø 18., 20. og 21. april 2009, i samarbeid med Opera Nord.

H.M. Dronning Sonja holder sin tale under Den Norske Opera & Balletts 50 års-jubileet 16. september på Hovedscenen. Fra venstre: kirke- og kulturminister Trond Giske, styreleder Ellen Horn, og administrerende direktør Tom Remlov.

Fra *Limbs theorem*, som var Nasjonalballettens jubileumsforestilling november 2008.

Randi Stene og Solveig Kringlebotn i *Rusalka*.

NØKKELTALL

DNO&B RESULTAT TOTALT	2005	2006	2007	2008	2009
Driftsinntekter	291 742 723	310 182 511	344 916 371	478 686 999	532 643 529
Offentlige tilskudd	239 997 507	262 857 512	299 539 000	347 054 500	389 868 000
Egne inntekter	51 745 217	47 324 999	45 377 371	124 447 391	142 775 529
Driftskostnader	290 015 248	307 952 551	339 975 659	483 271 515	508 387 093
Lønnsutgifter	216 131 381	236 069 410	261 952 339	339 435 496	371 008 668
Øvrige driftsutgifter	73 883 867	71 883 141	78 023 320	143 836 019	137 378 425
Årsresultat	2 593 790	267 004	3 214 998	-15 129 056	25 372 958
Selvdekningsgrad	18	15	13	26	28
Antall premierer og nyinnstuderinger	11	7	9	17	13
Antall repertoarproduksjoner	24	17	20	4	8
Antall forestillinger og konserter	197	197	191	257	367
Antall besøkende	157 755	142 663	135 761	187 235	275 534

FORESTILLINGER OG KONSERTER

Produksjoner	Antall forestillinger	Antall besøkende	Besøksprosent	Billettinntekter
HOVEDSCENEN				
OPERA				
Flaggermusen	17	22 862	100,8	8 505 372
Carmen	18	24 551	102,2	10 059 104
Elektra	6	7 539	96,4	2 610 983
Rusalka	10	13 380	100,3	5 409 897
Bokfest Rusalka	1	1 202	90,1	507 235
Don Pasquale	9	11 782	98,1	4 258 971
La Fanciulla del West	9	11 451	95,4	4 947 687
SUM OPERA	70	92 767	99,5	36 299 249
BALLETT				
4 X Lightfoot & Leon	8	10 308	96,6	3 167 093
Don Quixote, inklusive salg av general prøve	11	14 071	95,9	4 348 411
Svanesjøen	10	13 569	101,7	4 361 605
Giselle	12	13 808	86,3	5 794 236
Mesteraften 2009	7	7 268	77,8	2 422 073
Nederlands Dans Theater	3	3 924	98,1	1 744 902
Nøtteknekkeren	18	24 280	101,1	8 341 925
SUM BALLETT	69	87 228	94,8	30 180 245
KONSERTER				
Aftenpostens nyttårskonsert med Operaorkestret	1	1 337	98,0	412 708
En aften med Terje Stensvold	1	954	69,9	0
Operaorkestret og Lazarev	1	1 076	78,9	243 066
Les Arts Florissants	1	1 006	73,8	428 307
Oslo-Filharmonien og Saraste	1	1 116	81,8	341 057
Resital Peter Mattei	1	1 019	74,7	249 168
Cecilia Bartoli og orkester	1	1 391	102,0	1 405 039
Oslo Jazzfestival, Til Radka	2	2 748	102,4	965 390
Oslo Jazzfestival, Milton Nascimento	1	1 298	96,7	382 155
Alexander Rybak og gjester	1	1 321	99,0	308 168
Oslo Kammermusikk Festival, Galla	1	898	65,8	280 134
Finalekonsert Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse	1	1 213	90,9	214 500
Supersøndag med KORK	1	809	59,3	208 145
Resital Anja Harteros og Wolfram Rieger	1	567	42,5	128 524
Konsertprøve med Leif Ove Andsnes og Det Norske Kammerork.	1	382	67,9	49 140
Leif Ove Andsnes og Det Norske Kammerorkester	1	1 354	101,5	351 753
Operaorkestret og John Fiore	1	866	63,5	158 732
Andreas Schöll og Concerto Copenhagen	1	984	72,1	410 047
deLillos	2	2 811	97,5	1 108 540
Mari Boine	2	2 189	75,9	718 200
Resital Jose Cura og Giulio Laguzzi	1	857	62,8	221 537
SUM KONSERTER	24	26 196	81,7	8 584 310
TOTALT HOVEDSCENEN	163	206 191	94,9	75 063 804

Produksjoner	Antall forestillinger	Antall besøkende	Besøksprosent	Billettinntekter
SCENE 2				
OPERA				
Pollicino	7	2 159	92,3	252 310
Unge Hamsun	2	549	80,3	100 233
Poppeas kroning	8	2 305	84,2	635 896
SUM OPERA	17	5 013	87,1	988 439

BALLETT				
Carte Blanche 09	5	1 531	83,7	326 652
Romeo og Julie - en moderne kjærlighetshistorie	12	3 883	94,6	609 892
Goecke + galla	8	2 587	94,6	509 286
Åpen scene, Dansens dag	1	401	97,8	0
Ballettskolen 09	4	1 309	109,1	89 950
Septemberdans	4	1 664	97,2	317 920
Codafestivalen	9	2 264	68,7	374 850
SUM BALLETT	43	13 639	89,2	2 228 550

KONSERTER				
Superlørdag KORK, våren 2009	6	2 281	92,7	329 282
Operakorets Jubileumskonsert	1	380	91,8	60 443
Resital: Johannes Weisser	1	324	78,3	55 536
Stuttgart Kammerorkester	1	193	47,1	29 334
Intro klassisk	1	111	27,1	3 700
Vårens ønskekonsert	1	208	50,7	19 695
Recital: Mariann Fjeld Olsen	1	139	33,9	22 891
TrondheimSolistene	1	167	40,7	24 390
Norsk Barokkorkester	1	175	42,7	27 380
Resital: Daniel Behle og Sveinung Bjelland	1	126	30,7	19 613
Semifinale Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse	1	184	54,1	20 000
Norwegian Brass Expo	1	54	13,2	11 822
Operaorkestrets kammermusikkserie	2	335	40,9	30 059
Superlørdag KORK, høsten 2009	3	1 085	88,2	180 110
Vertavo jubileumskonsert	1	343	83,7	60 490
Resital: Dorothea Röschmann og Malcolm Martineau	1	231	56,3	17 474
Great Songs of the American West	3	394	52,5	70 487
Operakoret og Grete Pedersen	1	348	84,9	45 875
Voksenåsen Mozart Orchestra	1	119	29,0	8 970
Peter og ulven	4	1 342	81,8	180 450
SUM KONSERTER	33	8 539	65,7	1 218 001

TOTALT SCENE 2	93	27 191	79,9	4 434 990
----------------	----	--------	------	-----------

PRØVESALEN				
OPERA				
"385"	4	372	58,1	24 550

Produksjoner	Antall forestillinger	Antall besøkende	Besøksprosent	Billettinntekter
KONSERTER				
Mesterklasse Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse	2	224	56,0	10 940
Risto Holopainen	1	73	38,8	8 740
Hamsunballader	1	69	34,5	2 688
Rosario Toledo	1	196	98,0	65 735
SUM KONSERTER	5	562	56,9	88 103

TOTALT PRØVESALEN	9	934	57,4	112 653
-------------------	---	-----	------	---------

ORKESTERPRØVESALEN				
Mozart, Brahms & Ligeti	1	125	62,5	21 500
TOTALT ORKESTERPRØVESALEN	1	125	62,5	21 500

FOAJEEN/BALKONG				
OPERA				
Korall Korall våren 2009	24	932	97,1	44 020
Korall Korall høsten 2009	12	496	103,3	23 920
SUM OPERA	36	1 428	99,2	67 940

KONSERTER				
Sommerkonsertene	31	4 108	66,3	205 400
TOTALT FOAJÉ/BALKONG	67	5 536	72,5	273 340

TOTALT ALLE SALER	333	239 977	92,0	79 906 287
-------------------	-----	---------	------	------------

OPERATAKET				
Anthony & the Johnsons og Operaorkestret	1	8 500		

ANDRE ARENAER I OSLO				
Verdis Requiem, Trefoldighetskirken	1	444		99 062

SUM BILLETTERTE ARRANGEMENT	335	248 921	92,1	80 005 349
-----------------------------	-----	---------	------	------------

FORDELING BILLETTERTE ARRANGEMENT				
TOTALT OPERA	127	99 580	98,6	37 380 178
TOTALT BALLETT	112	100 867	94,0	32 408 795
TOTALT KONSERTER	96	48 474	78,4	10 216 376

IKKE BILLETTERTE ARRANGEMENT				
Carmen - storskjermoverføring på Operataket	1	7 000		
Morgenkonsert på Operataket	1	450		
Slagverk i Foajéen	1	100		
Bill. merk. Operakoret: 4 konserter i Foajéen	4	480		
Phantom of the Opera NMD i Foajéen	1	150		
Eurobot NMD i Foajéen	1	150		
Strykekvartettens dag 14/11 i Prøvesalen	1	500		
TOTALT IKKE BILLETTERTE ARRANGEMENT	10	8 830		

FORESTILLINGER OG KONSERTER PÅ TURNÉ

Turnéproduksjoner	Sted	Antall forestillinger	Antall besøkende
INNLAND			
OPERA			
Maskeballet	Kristiansund	6	2 851
Maskeballet	Tromsø	3	1 232
Turandot	Halden	3	9 677
SUM OPERA		12	13760
BALLETT			
På Kammerset	Kristiansand	1	618
Septemberdans	Hammerfest	1	232
Septemberdans	Alta	1	122
Septemberdans	Skjervøy	1	50
Septemberdans	Tromsø	1	349
Septemberdans	Nordfjordeid	1	264
SUM BALLETT		6	1635
KONSERTER			
Nyttårskonsert	Skien	1	800
Nyttårskonsert	Sandefjord	1	390
Peter og Ulven/Dyrenes karneval	Skien	1	486
SUM KONSERTER		3	1676
SUM TURNÉ INNLAND		21	17071
UTLAND			
OPERA			
Operakonsert	Murmansk	1	712
TOTALT TURNÉ OG SAMARBEIDSPRODUKSJONER		22	17783
SUM ARRANGEMENT OG TURNÉ		367	275 534

OPPSØKENDE VIRKSOMHET

Produksjoner	Sted	Antall forestillinger	Antall besøkende
OPPSØKENDE VIRKSOMHET			
BALLETT			
Den kulturelle skolesekken, Oslo	Nordstrand skole	1	135
	Toppåsen skole	1	90
	Stovner skole	1	200
	Furuset skole	1	200
	Huseby skole	1	130
	Bygdøy skole	1	110
	Vålerenga skole	1	115
	Bolteløkka skole	1	120
	St. Sunniva skole	1	120
	Stenbråten skole	1	100
	Haukåsen skole	1	70
	Lilleborg skole	1	130
	Kjelsås skole	1	200
	Grefsen skole	1	125
OPPSØKENDE PÅ TURNÉ			
BALLETT			
	Stellaris Danseteater	3	22
	Fjordtun vgs	1	100
	Breilia vgs	1	200
	Hammerfest kulturskole	1	8
	Bootleg ungdomsklubb	1	20
	Fuglnes skole	1	70
	Baksalen skole	1	100
	Mylingen barnehage	1	80
	Alta Museum	1	20
	Alta kulturskole	1	2
	Eidekroken barnehage	1	20
	Vågen barnehage	1	30
	Ørneveien naturbarnehage	1	30
	Skjervøy skole	1	70
	Nedrestanna Kjøpesenter	1	100
	Kongsbakken vgs	2	22
	Tromsø kulturskole	1	60
	Nordfjordeien kulturskole	3	137

Produksjoner	Sted	Antall forestillinger	Antall besøkende
LØRDANS			
Don Quixote	Nasjonalgalleriet	1	250
Goecke+galla	Nasjonalgalleriet	1	120
Septemberdans	Prøvesalen	1	350
Giselle	Nasjonalgalleriet	1	150

EKSTRA AKTIVITETER			
BALLETT			
Shutters shut, div steder			
Dansens dag, Scene 2		3	
Pas de deux, div arrangementer		1	400
SUM OPPSØKENDE VIRKSOMHET		46	4206

Fra Elektra.

Ragnhild Heiland Sørensen og Caroline Whisnant i Elektra.

OPERA

OPERA PRODUKSJONER

CARMEN

Première 18. april 2009/Hovedscenen

I samarbeid med The Royal Opera House, Covent Garden

Komponist *Georges Bizet*

Libretto *Henri Meilhac, Lodovic Halévy*

Overtekster *Bernt Sandstad, Jonathan Burton*

Musikalsk ledelse *Marc Soustrot og Lawrence Renes*

Regi *Francesca Zambello*

Scenografi *Tanya McCallin*

Kostymer *Tanya McCallin*

Lysdesign *Paule Constable*

Kormester *Steffen Kammler*

Barnekorleder *Edle Stray-Pedersen*

Solister *Ingebjørg Kosmo/Hege Hoisæter, Aleksander Antonenko/Gwyn*

Hughes Jones, Marita Solberg/Birgitte Christensen, Ole Jørgen Kristiansen/

Jean-Luc Chaignaud, Silvia Moi/Mariann Fjeld Olsen, Ingrid Dominique/

Ivana Milasinovic, Thor Inge Falch/Paul Kirby, Yngve André Søberg/Roderick

Earle, Ole Hermod Henriksen, Gregg Santa, Operakoret, Operaorkestret,

Barnekoret

ELEKTRA

Première 29. mai 2009/Hovedscenen

I samarbeid med Deutsche Opera am Rhein

Musikk *Richard Strauss*

Libretto *Hugo von Hoffmannsthal*

Musikalsk ledelse *Patrik Ringborg*

Regi *Stein Winge*

Scenografi *Johannes Schütz*

Kostymer *Sabine Boing*

Lysdesign *Franz David*

Kormester *Steffen Kammler*

Solister *Caroline Whisnant, Susanne Resmark, Ragnhild Heiland Sørensen,*

Thor Inge Falch, Trond Halstein Moe, Petter Fegran, Sabine Gross, Erzsébet

Rajta, Rolf Sostmann, Markku Salonen, Itziar Galdos, Tone Kruse, Valeska

Zürn, Sigrid Ohlsson, Anne Soyland, Silvia Moi, Operaorkestret

POLICINO

Premiere 20. mai 2009/Scene 2

Musikk *Hans Werner Henze*

Libretto *Giuseppe di Leva etter Collodi, Grimm og Perraults eventyr*

Musikalsk ledelse *Steffen Kammler*

Regi *Heidi Bruun Nedregaard*

Hospiterende regiassistent *Gudrun Glette*

Scenografi og kostymer *Chinelle Markovic*

Lysdesign *Gretar Sveinhjornsson*

Barnekorleder *Edle Stray-Pedersen*

Solister *Per Andreas Tønder, Clara Johansson, Marek Lipok, Elsa Súsanna*

Dalsgaard/Anne Soyland, Rolf Magne Schmidt Asser, Sebastian Georg

Willumsen Lewis/Jonas Albin Dahl Askelund, Elise Gullaksen/Amalie Reitan,

Barnekoret, Elever fra Oslo musikk- og kulturskole og Barratt Due

Musikkinstitutt

KORALL KORAL

Premiere 10. august 2009/Foajéen

Idé, produksjon og regi *Hanne Dieserud og Christina Lindgren*

Musikk *Maja Solveig Kjerstrup Ratkje*

Scenografi *Christina Lindgren*

Utøvere *Hanne Dieserud, Silje Aker Johnson*

RUSALKA

Premiere 4. september 2009/Hovedscenen

Musikk *Antonín Dvořák*

Libretto *Jaroslav Kvapil*

Musikalsk ledelse *Eivind Gullberg Jensen/Thomas Wise*

Regi *Paul Curran*

Regiassistent *Heidi Bruun Nedregaard*

Scenografi *Kevin Knight*

Kostymer *Kevin Knight*

Lysdesign *David Jacques*

Kormester *Steffen Kammler/Raymond Hughes*

Språkcoach *Eva Randova*

Solister *Solveig Kringelbotn/Valeria Stenkina, Miroslav Dvorsky/Henrik*

Engelsviken, Itziar Galdos/Toril Carlsen, Magne Fremmerlid/Carsten Stabell,

Randi Stene/Ingebjørg Kosmo, Svein Erik Sagbråten/Thor Inge Falch, Signe

Sannem Lund/Rita Ziem, Mariann Fjeld Olsen/Nina Gravrok, Anne-Carolyn

Schlüter/Kari-Lise Høgseth, Julia Faylenbogen/Tone Kummervold, Ulf Øien,

dansere fra Ballettskolen, statister, Operaorkestret, Operakoret

POPPEAS KRONING

Premiere 23. september 2009/Scene 2

Musikk *Claudio Monteverdi*

Libretto *Giovanni Francesco Busenello*

Musikalsk ledelse *Alessandro de Marchi*

Assistent *Massimiliano Toni*

Regi *Ole Anders Tandberg*

Regiassistent *Gunnar Bergström*

Scenografi *Erlend Birkeland*

Kostymer *Maria Geber*

Lysdesign *Ellen Ruge*

Solister *Ina Kringelbotn, Marita Solberg, Amelie Aldenheim, Birgitte*

Christensen, Jacek Laszczkowski, Tim Mead, Hege Hoisæter, Gregory

Reinhardt, Emiliano Gonzales-Toro, Tone Kruse, David Fielder, Magnus

Staveland, Ole Jørgen Kristiansen, Rolf Magne Schmidt Asser, Operaorkestret

LA FANCIULLA DEL WEST

Premiere 21. november 2009/Hovedscenen

En produksjon fra Vlaamse Opera

Musikk *Giacomo Puccini*

Libretto *Guelfo Civinini/Carlo Zangarini (etter David Belasco)*

Musikalsk ledelse *Joseph Colaneri*

Regi *Robert Carsen*

Regiassistent *Frans Willem de Haas*

Regiassistent *DNO&B Wilhelm Sandven*

Scenografi *Paul Steinberg*

Kostymer *Paul Steinberg*

Lysdesign *Robert Carsen og Peter van Praet*

Kormester *Raymond Hughes*

Solister *Paoletta Marrocu/Itziar Galdos, Ho-Yoon Chung/José Cura, Jason*

Stearns/Trond Halstein Moe, Svein Erik Sagbråten, Njål Sparbo, Henrik

Engelsviken, Ketil Hugaas, Ole Jørgen Kristiansen, Espen Langvik, Magne

Fremmerlid, Kjell Magnus Sandve, Carsten Stabell, David Fielder, Mads Wighus,

Rolf Conrad, Bo Elley, Sigrid Ohlsson, Paul Kirby, Operakoret, Operaorkestret

Ann-Carolyn Shlüter, Magne Fremmerlid og Julia Faylenbogen i Rusalka.

BALLETT

BALLETT PRODUKSJONER

4X LIGHTFOOT & LEÓN

Sesongpremiere 24. januar 2009/Hovedscenen

1. Softly, as I leave you

Koreografi *Paul Lightfoot og Sol León*

Musikk *Pärt, Puccini, Rossini, De Vita/ Hal Shaper, Offenbach, J.S.Bach*

2. Shutters shut

Koreografi *Paul Lightfoot og Sol León*

Resitasjon *Gertrude Stein*

3. Subject to Change

Koreografi *Paul Lightfoot og Sol León*

Musikk *Franz Schubert*

4. SH-Boom

Koreografi *Paul Lightfoot*

Musikk *Ink Spots, Layton & Johnstone, Virta. Cuartero, Livingstone & David Sterck, Sexton & Turner, Keyes, Feaster, McRae & Edwards Freberg, Stone, Liebert*

DON QUIXOTE

Nypremiere 21. mars 2009/Hovedscenen

Koreografi *Rudolf Nureyev etter Marius Petipa*

Musikk *Ludvig Minkus, arr. av John Lanchberry*

Scenografi og kostymer *Sandra Woodall*

Lysdesign *Paul Vidar Sævarang*

Iscenesettelse *Isabelle Guérin og Sissel Westnes*

ROMEO OG JULIE – EN MODERNE KJÆRLIGHETSHISTORIE

Sesongpremiere 25. februar 2009/Scene 2

Koreografi *Cina Espejord, Kristian Stovind*

Musikk *Sergei Prokofjev*

GOECKE + GALLA

Premiere 23. april 2009/Scene 2

1. I tid og rom, Opptak fra NRK

Koreografi *Kristian Stovind*

Musikk *Edvard Grieg*

2. The Christening Suite, sesongpremiere

Koreografi *Christopher Wheeldon*

Musikk *Johan Halvorsen*

3. Fur, Uppremiere

Koreografi *Marco Goecke*

Musikk *Keith Jarrett, lyd*

Scenografi og kostymer *Michaela Springer*

Lysdesign *Udo Haberland*

4. Skew Whiff, sesongpremiere

Koreografi *Paul Lightfoot og Sol León*

Musikk *Gioacchino Rossini*

5. The Vertiginous Thrill of Exactitude, sesongpremiere

Koreografi *William Forsythe*

Musikk *Franz Schubert*

6. Sechs Tänze, sesongpremiere

Koreografi *Jiri Kylián*

Musikk *Wolfgang Amadeus Mozart*

SVANESJØEN

Sesongpremiere 14. mai 2009/Hovedscenen

Koreografi *Anna-Marie Holmes etter Marius Petipa, Leo Ivanov,*

Konstantin Sergeyev

Musikk *Peter Tsjaikóvskij*

SEPTEMBERDANS 2009

Uppremierer 1. September 2009/Scene 2

1. Dead to the World, urpremiere

Koreografi *Alan Lucien Øyen*

Musikk *Thomas Newman og Ezio Bosso*

2. Partita, urpremiere

Koreografi *Jo Strømgren*

Musikk *Johan Sebastian Bach*

3. Nucleus, urpremiere

Koreografi *Andreas Heise*

Musikk *John Dowland, Edith Piaf, Wolfgang Amadeus Mozart,*

Richard Wagner, Antonio Vivaldi

Kostymer *Stine Sjogren*

Lysdesign *Silje B. Flaaten*

GISELLE

Nypremiere 25.09. 2009/Hovedscenen

Koreografi *Jean Coralli og Jules Perrot*

Iscenesettelse *Cynthia Harvey*

Scenografi og kostymer *David Walker*

Lysdesign *James Ingalls*

MESTERAFTEN 2009 – EN AFTEN MED NACHO DUATO

Premiere 31. oktober 2009/Hovedscenen

1. Por vos Muero, sesongpremiere

Koreografi *Nacho Duato*

Musikk *Tradisjonell spansk musikk fra 1500- og 1600 tallet*

2. Arcangelo, Norgespremiere

Koreografi *Nacho Duato*

Musikk *Arcangelo Corelli og Alessandro Scarletti*

Scenografi *Nacho Duato*

Kostymer *Nacho Duato og Ismael Aznar*

Lysdesign *Brad Fields*

3. White Darkness, sesongpremiere

Koreografi *Nacho Duato*

Musikk *Karl Jenkins*

Kristian Ruutu og philip Currell i Skew Whiff.

Ingrid Lorentzen i Partita.

NØTTEKNEKKEREN

Sesongpremiere 2. desember/Hovedscenen

Koreografi *Dinna Bjørn*

Musikk *Peter Tsjaikóvskij*

GJESTESPILL

CARTE BLANCHE: SH:HO

Urpremiere 11.februar 2009/Scene 2

CODA OSLO INTERNATIONAL DANCE FESTIVAL 2009

9. -24.10.2009/Scene 2

1. Cicadaremix 13. + 14. oktober

Koreografi *Cristina Caprioli*

Musikk *Alva Noto og Kevin Nolans*

Lysdesign *Tobias Hallgren*

Inviterte solister *fra bla Cullbergballetten og*

Kungliga Balletten i Stockholm

2. S 16. + 17. oktober

Koreografi *Jose Navas*

Musikk *Erik Satie og Alexander MacSween*

Lysdesign *Marc Parent*

Kompani *Jose Navas/Cie Flek*

3. Blue Lady (Revisited) 19. + 20. oktober

Koreografi *Carolyn Carlson*

Musikk *René Aubry*

Scenografi *Frédéric Robert*

Lysdesign *Peter Vos*

Danser *Tero Saarinen*

4. When Clarity Visits 23. + 24. oktober

Koreografi *Guy Weisman og Roni Haver*

Scenografi *Ascon de Nijs*

Lysdesign *Wil Frikken*

Kompani *Carte Blanche*

NEDERLANDS DANCE THEATER I

Premiere 27. november 2009/Hovedscenen

1. Vanishing Twin

Koreografi *Jiri Kylián*

Musikk *Dirk Haubrich*, ny komposisjon

Lysdesign *Kees Tjebbes*

Scenografi *Jiri Kylián*

Kostymer *Joke Visser*

Videoprojeksjon *Tatsuo Unemi, Daniel Bisig*

2. Silent Screen

Koreografi *Paul Lightfoot og Sol León*

Musikk *Philip Glass Glassworks* *fra The Hours,*

Why does someone have to die?

Lysdesign *Tom Bevoort*

Scenografi/kostymer *Paul Lightfoot og Sol León*

Konseptfilm *Paul Lightfoot og Sol León*

TURNÉ

PÅ KAMMERSET MED ELO & BOYADJIEV

4.februar 2009/Kristiansand

1. Lost in time

Koreografi *Kaloyan Boyadjiev*

Musikk *Johan Sebastian Bach, E Ysaye*

2. Døden og piken

Koreografi *Jorma Elo*

Musikk *Franz Schubert*

SEPTEMBERDANS 2009

Urpremiere 1. september 2009/Scene 2

Arktisk Kultursenter, Hammerfest 10. september

Alta Kultursal, 13. september

Skjervøy Kulturhus Skjervøy 16. september

Kulturhuset i Tromsø, 19. september

Operahuset i Nordfjordeid 23. september

1. Dead to the world

Koreografi *Alan Lucien Øyen*

Musikk *Thomas Newman: Lydspor* *fra filmene In the Bedroom, Little*

Children og Pay it Forward, Ezio Bosso: Lydspor *fra filmen Io Non Ho Paura*

2. Partita

Koreografi *Jo Stromgren*

Musikk *Johan Sebastian Bach: Partita* *nr 2 i d-moll*

3 Nucleus

Koreografi *Andreas Heise*

Musikk *John Dowland: Come Again, Sting / Edin Karamazow: Songs from*

the Labyrinth / Edit Piaf: Mon Dieu, lydspor *fra filmen La Vie en Rose /*

Wolfgang Amadeus Mozart: Agnus Dei *fra Requiem, London Philharmonic*

Orchestra / Richard Wagner: Oh, du mein holder Abendstern *fra Tannhäuser,*

Simon Keenlyside, Münchener Rundfunkorchester / Antonio Vivaldi: Konsert

for fiolin, strykere ("in due cori") og 2 cembali i B-dur: Andante;

Venice Baroque Orchestra

Kostymer *Stine Sjogren*

Lysdesign *Silje B. Flaaten*

NØTTEKNEKKEREN UTDRAG I SAMARBEID

MED SANDNES KULTURSKOLE

Premiere 5. desember 2009/Sandnes Kulturhus

Solister *fra Nasjonalballetten som Sukkerfe og Prins i 2. akt*

Koreografi *Dinna Bjørn*

Musikk *Peter Tsjajkóvskij*

NASJONALBALLETTENS

OPPSØKENDE VIRKSOMHET PÅ TURNÉ

9., 10., og 11. september 2009/Hammerfest

Besøk på barnehage, barneskoler, videregående skole,; viste

utdrag fra flere balletter, demonstrasjon og formidling, besøkte

ungdomsklubb; demonstrasjon og aktivisering av medlemmene,

ga klasse for Stellaris Dans Teater

12. september 2009 Alta

Besøk ved kulturskole og i Alta museum, demonstrasjon under-

visning og formidling

15. september 2009 Skjervøy

Besøk ved 3 barnehager og skole; demonstrasjon, formidling og

engasjering av barna

18. september 2009 Tromsø

Besøkte kjøpesenter; viste utdrag fra Septemberdans og ga infor-

masjon. Besøkte danselinjen ved videregående skole og ga klas-

ser. Aftertalk for Kulturskolen i Tromsø.

22. september 2009 Nordfjordeid

Holdt 3 workshops for kulturskolen

PRESENTASJONSPROGRAM

Nasjonalballetten har gjennomført enkeltinnslag og mindre pro-gram med utdrag fra våre oppsetninger og standardrepertoar både på Operahuset, ved offisielle anledninger og ved kommer--sielle arrangementer.

Lørdans 14. mars

Utdrag fra *Don Quixote*

I Nasjonalgalleriet

Lørdans 18. april

Utdrag fra *Goecke + galla*

I Nasjonalgalleriet

Uke 44 2x daglig hele uken

”Møt Nasjonalballetten” program for skoleelever hvor de får

møte to dansere og se hvordan de arbeider.

Formidlingssenteret i Operaen

OPPSØKENDE VIRKSOMHET

DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN

19. mai Nordstrand Skole og Toppåsen skole

29. mai Stovner skole og Furuset skole

5.juni Huseby skole og Bygdøy skole

12. oktober Vålerenga Skole

14. oktober Bolteløkka skole og St. Sunniva skole

16. oktober Lusetjern skole og Stenbråten skole

19. oktober Haukåsen skole og Lilleborg Skole

21. oktober Kjelsås skole og Grefsen Skole

BALLETLABORATORIET

Visning 22.januar 2009/Scene 2

Prosjekt *med korografene Kristin Hjort Inao og Yoshifumi Inao til*

musikk av Pan Sonic

Prosjekt *med koreograf Karen Sofie Foss til musikk av Diego Ortiz:*

Fantasia (fra Tratado de Glosas) med Andrew Lawrence

Prosjekt *med koreograf Daniel Proietto til musikk av Gustavo*

Santaolalla Murcaf

Visning 19. august 2009/Scene 2

Prosjekt *med koreograf Gunnhild Bjørnsgaard og komponist*

Rolf-Erik Nystrom

Prosjekt *med koreograf Zeze Kolstad og komponist Isak Andersen*

Prosjekt *med koreograf Christopher Aruni til musikk av Fever Ray*

KUNSTNERISKE GJESTER

Dansere

Andresen, John *Carmen, Flaggermusen, Don Quixote*

Bjerkestrand, Kristine Furnes *Flaggermusen*

Blakstad, Henriette *Carmen*

Breder, Thea Gudim *Flaggermusen*

Delafield, Sabrina *Svanesjøen*

Dronina, Jurgita *Svanesjøen*

Garcia, Syvert Lorenz fra Ballettskolen

I tid og rom/ Goecke + galla

Guinoo, Mai Lisa *Flaggermusen*

Ebihara, Yuka *Svanesjøen*

Esseboom, Shirley *Skew Whiff/ Goecke + galla*

Frydenlund, Janos *Carmen*

Hveding, Kirsten *Nøtteknekkeren*

Iseda Yuka *Svanesjøen, Nøtteknekkeren*

Klimentova, Daria *Svanesjøen*

Kolegova, Anastasia *Svanesjøen*

Kolstad, Zezé *Carmen*

Konrad, Frederic *Nøtteknekkeren*

Korsuntsev, Danila *Svanesjøen*

Krogsrud, Dagfinn *Don Quixote*

Lera, Jorge *Carmen*

Malecki, Mariusz *Giselle*

De Miranda, Jan *I tid og rom/ Goecke + galla*

Rødsten, Kjersti *Nøtteknekkeren*

Sehlstedt, Ann *Carmen*

Skråning, Vigdis *Flaggermusen, Don Quixote, Svanesjøen*

Storm-Jensen, Gina fra Ballettskolen

I tid og rom/ Goecke + galla

Svenning Nora Martine *Flaggermusen*

Söderström, Frida *Carmen*

Toney, Brian *Don Quixote, Nøtteknekkeren*

Vanderbush, Lahna *Svanesjøen*

Wesnes, Jan N. *Carmen*

Westnes, Sissel *I tid og rom/ Goecke + galla*

Wikstöm, Jan-Erik *Svanesjøen*

Dirigenter

Boye Hansen, Terje *Romeo og Julie – en moderne kjærlighetshistorie*

Klas, Eri *Svanesjøen*

Lloyd, Michael *4 x Paul Lightfoot & Sol León*

Skalstad, Per Kristian *Don Quixote, Goecke + galla*

Yates, Martin *Don Quixote*

Iscenesetter

Guerin, Isabelle *Don Quixote*

Harvey, Cynthia *Giselle*

Koreografer

Aroni, Christopher *Balletlaboratoriet Scene 2*

Bjørn, Dinna *Nøtteknekkeren*

Bjørnsgaard, Gunhild, *Balletlaboratoriett, Scene 2*

Duato, Nacho *Mesteraften 2009*

Foss, Karen Sofie *Balletlaboratoriet, Scene 2*

Goecke, Marco *Fur / Goecke + galla*

Heise, Andreas *Balletlaboratoriet Scene 2*

Holmes, Anna-Marie *Svanesjøen*

Inao, Kristin Hjort *Balletlaboratoriet, Scene 2*

Inao, Yoshifumi *Balletlaboratoriet, Scene 2*

Kolstad, Zezé *Balletlaboratoriet Scene 2*

Nederlands Dance Theater I.

León, Sol 4 x *Paul Lightfoot & Sol León*
Lightfoot, Paul 4 x *Paul Lightfoot & Sol León*
Proietto, Daniel *Ballettlaboratoriet, Scene 2*
Strømgren, Jo *Partita / Septemberdans 2009*
Støvind, Kristian *I tid og rom / Goecke + galla*
Øyen, Alan Lucien *Ballettlaboratoriet Scene 2*

Scenografer/Kostymedesignere

Sjøgren, Stine *Septemberdans 2009*
Springer, Michaela *Fur / Goecke + galla*
Woodall, Sandra *Don Quixote*

Lysdesignere

Bevoort, Tom 4 x *Paul Lightfoot & Sol León, Skew Wiff / Goecke + galla*
Flaaten, Silje B. *Septemberdans 2009*
Fields, Brad *Mesteraften 2009*
Haberland, Udo *Fur / Goecke + galla*
Ingalls, James *Giselle*
Iturrioz, Carlos *Mesteraften 2009*
Read, John B. *Svanesjøen*
Tjebbes, Kees *Sechs Tänze / Goecke + galla*
Sævarang, Paul Vidar *Romeo & Julie – en moderne kjærlighetshistorie, Don Quixote*

Instruktører

Anderson, Roslyn *Sechs Tänze / Goecke +galla*
Euverink, Nancy *SH-Boom , 4 x Paul Lightfoot & Sol León*
Gudim, Gro *Notteknekkeren*
Klein, Thomas *Arcangelo / Mesteraften 2009*
Meza, Alejandro *SH-Boom, 4 x Paul Lightfoot & Sol León, Romeo & Julie – en moderne kjærlighetshistorie , Notteknekkeren*

Pedagoger

Ballester, Svetlana
Boquin, Yannick
Esseboom, Shirley
Evreinoff, Olga
Kettner, Christopher
Konrad, Frederic
Land, Alan
Mayr, Thomas
Mudry, Charles
Tallis, Andrea
Torres, Javier
Steivel, Bruce
Suttie, Richard
Ziemski, Andrzej

Andre Gjester

Andersen, Isak *komponist, Ballettlaboratoriet Scene 2*
Friberg, Britt *koreolog, Don Quixote*
Gottfarb, Yvonne *kostymekonsulent, Giselle*
Johnsen, Silje Aker *sanger, Ballettlaboratoriet Scene 2*
Nystrom, Rolf-Erik *komponist, Ballettlaboratoriet Scene 2*

Barn fra Ballettskolen *Don Quixote, Svanesjøen, Notteknekkeren*
Barn fra Barnekoret *Notteknekkeren*

KUNSTNERISKE GJESTER - TURNÉ

Koreografer

Boyadjiev, Kaloyan *Lost in Time / På Kammerset*

Andre Gjester

Sigerland, Solve *Fiolin, Lost in Time / På Kammerset*
Klokk, Liv Hilde *Fiolin / Oslo Strykekvartett, Doden og Piken / På Kammerset*
Lotsberg, Inge *Fiolin / Oslo Strykekvartett, Doden og Piken / På Kammerset*
Sandbakken, Are *Bratsj / Oslo Strykekvartett, Doden og Piken / På Kammerset*
Sonstad, Øystein *Cello / Oslo Strykekvartett, Doden og Piken / På Kammerset*

A man in a tuxedo is conducting an orchestra, his arms raised in a dynamic gesture. In the foreground, a woman with dark hair, wearing a red and black patterned dress and a pearl necklace, looks up at him with an attentive expression. The background is dark, with other audience members visible in silhouette. The overall mood is formal and artistic.

KONSERT

KONSERT PRODUKSJONER

AFTENPOSTENS NYTTÅRSKONSERT

10. januar 2009/Hovedscenen
Operaorkestret
Dirigent *Christian Arming*

EN AFTEN MED TERJE STENSVOLD

30. januar 2009/Hovedscenen
Pianist *Tore Dingstad*

ORKESTERKONSERT

14. februar 2009/Hovedscenen
Operaorkestret
Pianist *John Lill*
Dirigent *Alexander Lazarev*

RESITAL PETER MATTEI

21. februar 2009/Scene 2
Pianist *Paul Daniel*

JUBIELUMSKONSERT OPERAKORET

14. mars 2009/Scene 2
Operakoret
Dirigent *Steffen Kammler*

RESITAL JOHANNES WEISSER

21. mars 2009/Scene 2
Pianist *Soren Ragosti*

RESITAL MARIANN FJELD OLSEN

4. april 2009/Scene 2
Pianist *Bernt Wilhelmsson*

KONSERTER PÅ 1. BALKONG FOAJÉ

Det ble arrangert 34 sommerkonserter

OPERAGALLA OSLO KAMMERMUSIKKFESTIVAL

15. august 2009/Hovedscenen
Operaorkestret
Solister *Anna Samouil, David Iomeli*
Dirigent *Christian Arming*

RESITAL DANIEL BEHLE

23. august 2009/Scene 2
Pianist *Sveinung Bjelland*

DRONNING SONJA INTERNASJONALE MUSIKKONKURRANSE FINALE

29. august 2009/Hovedscenen

KORKONSERT

1., 2., 3. og 7. september 2009/Foajeen
Operakoret
Dirigent *Raymond Hughes*

OPERAORKESTRETS KAMMERMUSIKKSERIE

27. septemer 2009/Scene 2
Strykerne i fokus

RESITAL ANJA HARTEROS

4. oktober 2009/Hovedscenen
Pianist *Wolfram Rieger*

ORKESTERKONSERT

24. oktober 2009/Hovedscenen
Operaorkestret
Dirigent *John Fiore*

RESITAL DOROTHEA RÖSCHMANN

15. november 2009/Scene 2
Pianist *Malcolm Martineau*

GREAT SONGS OF THE AMERICAN WEST

28., 30. november og 1. desember 2009/Scene 2
Solist *José Cura*

RESITAL JOSÉ CURA

17. desember 2009/Hovedscenen
Pianist *Giulio Laguzzi*

OPERAOREKSTRETS KAMMERMUSIKKSERIE

29. oktober 2009/Scene 2
Messingblåserne i fokus

PETER OG ULVEN/DYRENES KARNEVAL

5. og 7. november 2009/Scene 2
Operaorkesteret
Dirigent *Terje Boye Hansen*

HAMSUNBALLADER

10. november 2009/Prøvesalen
Solist *Ingebjørg Kosmo*
Pianist *Knut Anders Vestad*

KORKONSERT

18. desember 2009/Scene 2
Operakoret
Dirigent *Grete Pedersen*

GJESTESPILL

STUTTGART KAMMERORKESTER

15. januar 2009/Scene 2
Dirigent *Boris Schäfer*

LES ARTS FLORISSANTS

10. mars 2009/Hovedscenen
Dirigent *William Christie*

OSLO FILHARMONISKE ORKESTER

14. mars 2009/Hovedscenen
Dirigent *Jukka-Pekka Saraste*

CECILIA BARTOLI

10. mai 2009 / Hovedscenen
Orchestra La Scintilla

KONSERT RIKSKONSERTENE

13. juni 2009 / Scene 2

KONSERT NORGES MUSIKKHØGSKOLE

14. juni 2009/Scene 2

VOKSENÅRSEN MOZARTORKESTER

8. august 2009/Scene 2

ANTHONY AND THE JOHNSONS/OSLO JAZZFESTIVAL

9. august 2009/Operataket

TIL RADKA/OSLO JAZZFESTIVAL

10. august 2009/Hovedscenen

ALEXANDER RYBAK MED GJESTER

11. august 2009/Hovedscenen

MILTON NASCIMENTO/OSLO JAZZFESTIVAL

14. august 2009/Hovedscenen

MORGENKONSERT/OSLO KAMMERMUSIKK FESTIVAL

15. august 2009/Operataket
Solister *Tine Thing Helseth (trompet), Arve Tellefsen (fiolin)*
Piano *Håvard Gimse*

SLAGVERK I FAEJEEN/OSLO KAMMERMUSIKK FESTIVAL

15. august 2009/Foajeen
Kroumata slagverkensemble

TRONDHEIMSOLISTENE/OSLO KAMMERMUSIKK FESTIVAL

15. august 2009/Scene 2

KONSERT/OSLO KAMMERMUSIKK FESTIVAL

15. august 2009/Orkesterprøvesalen

NORSK BAROKKORKESTER/OSLO KAMMERMUSIKK FESTIVAL

15. august 2009/Scene 2
Solist *Birgitte Christensen*

NORWEGIAN BRASS EXPO

15. september 2009/Scene 2

LEIF OVE ANDSNES OG DET NORSKE KAMMERORKESTER

11. oktober 2009/Hovedscenen

ADREAS SCHOLL

3. november 2009/Hovedscenen
Concerto Copenhagen

VERTAVO 25 ÅR

13. november 2009/Scene 2

STRYKEKVARTETTENS DAG

14. november 2009/Prøvesalen

KONSERT DELILLOS

6. desember 2009/Hovedscenen

KONSERT MARI BOINE

2 konserter 18. oktober 2009/Hovedscenen

NORWEGIAN BRASS EXPO

6. september 2009/Scene 2

KORK SUPERLØRDAG

10. januar, 31. januar, 7. mars, 28. mars, 9. mai, 26. september, 31. oktober og 5. desember 2009/Scene 2

KORK SUPERSØNDAG

6. september 2009/Hovedscenen

KONSERTER TURNÉ

NYTTÅRSKONSERT

13. januar 2009/Skien
16. januar 2009/Sandefjord
Operaorkestret
Dirigent *Christian Arming*

KORKONSERT

9. mars 2009/Griegshallen i Bergen
Operakoret
Dirigent *Steffen Kammler*

PETER OG ULVEN/DYRENES KARNEVAL

6. november 2009/Skien
Operaorkestret
Dirigent *Terje Boye Hansen*

PRESENTASJONSPROGRAM

Operaorkestret har gjennomført musikalske innslag, som solister og i grupper, både på Operahuset, ved offisielle anledninger og ved kommersielle arrangementer.

José Cura

Andreas Scholl

Peter Mattei

Cecilia Bartoli

ØVRIG VIRKSOMHET

Fra Pollicino.

Fra Carmen.

BARNEKORET

Ved utgangen av 2009 bestod Barnekoret ved Den Norske Opera & Ballett av 60 medlemmer. 3 sangere fra Operakoret var sangpedagoger for barna. Barnekorleder Edle Stray-Pedersen var ansvarlig for musikalsk innstudering og administrasjon. Kormester Steffen Kammler var musikalsk ansvarlig frem til juli 2009 og deretter overtok Raymond Hughes hans oppgaver i august 2009. I løpet av året ble Barnekoret konstituert som egen avdeling og fikk i den forbindelse utvidet virksomheten med Gunnar Bergstrøm som produsent for den økte satsningen på barn og unge.

I tillegg til vanlige korøvelser med innøving av repertoar, teoriundervisning og sangundervisning var hele eller medlemmer av koret med som sangere eller solister på forestillingene *Carmen*, *Pollicino*, *Notteknekeren* og 385.

I august ble det årlige helgeseminarret på Nærnes gjennomført.

Det har blitt gjennomført seminar med komponistene Maja Ratkje og Jon Erik Kaada samt seminar med Ruth Wilhelmine Meyer til prosjektet *Teskjekjerringa*.

Barnekoret deltok med musikalske innslag på Den Norske Opera & Balletts 50 års-jubileum, OBOS' 80 års-jubileum, arrangement for Veritas og på et arrangement ved utdeling av UNICEFs ærespris. Barnekoret har også opptrådt flere ganger med eget repertoar av julesanger, under pausen på *Notteknekeren* og på organisasjonens juleavslutningen. Medlemmer i koret har medvirket på en Troll-konsert arrangert av Forsvarets Stabsmusikk, og medvirket på innspilling av musikk til filmen *Maskeblomstfamilien*. Et av korets medlemmer deltok også på Oslo Kammermusikkfestival og på Venezia-Biennalen med forestillingen 385.

Fra Pollicino.

Fra elevforestillingen 2009.

Fra elevforestillingen 2009.

BALLETTSKOLEN

For Ballettskolen har den høye aktiviteten og de gode resultatene fra det første året i Bjørvika fortsatt gjennom 2009. Ett av flere høydepunkter var at videreføringen av samarbeidet med Ruse-løkka skole om ballettilbud på ungdomsskoletrinnet ble sikret. Dette er av stor betydning for fremtidig rekruttering til Nasjonalballetten.

Ballettskolen har pr 31.12.2009 117 elever, hvorav 24 gutter, 14 instruktører, 9 pianister og en administrasjon på 3 personer, samt en rekke gjesteinstruktører. Til sammen har det blitt gjennomført rundt 1850 undervisningsøkter innenfor den ordinære timeplanen. I tillegg kommer prøver til ulike opptredener.

Elever fra Ballettskolen har medvirket i Nasjonalballettens oppsetninger av *Don Quixote*, *Notteknekkeren*, *Romeo & Julie* og *Svanesjøen*. I tillegg har skolens elever bidratt på arrangementer i forbindelse med Den Kulturelle Skolesekken. Ballettskolens elever har også medvirket i Nasjonaloperaens oppsetninger av *Flaggermusen* og *Rusalka*. Et av høydepunktene for elevene er den årlige Elevforestillingen som i 2009 fant sted på Operaens Scene 2., 6., 8., 9. og 10. juni.

Blant andre opptredener hvor Ballettskolens elever har medvirket er arrangementer for Ballettklubben, Dansens Dag (Scene 2 og i Sarpsborg), Skolelederkonferansen i regi av Utdanningsetaten i Gamle Logen, Den Norske Opera & Balletts 50 års-jubiläum, Konsert i Frimurerlosjen og under Russiske kulturdager.

Ballettskolens elever bidro også på flere av arrangementene til Den Norske Opera & Balletts sponsorer som blant annet Fokus Bank, Mercedes-Benz, Norsk Tipping, OBOS og Synsam, Oslo Fashion Week.

Det er viktig for Ballettskolen å delta på ballettkonkurranser som gir en målestokk det faglige nivået skolens elever har i internasjonal sammenheng. I 2009 var representanter fra Ballettskolen

med i Nordisk-Baltisk Ballettkonkurranse i Mora (Sverige) og en elev ble finalist i juniorklassen. I tillegg vant en av våre tidligere elever (nå KHiO) 1. pris, seniorklassen. Ved den Internasjonal Ballettkonkurransen i Grasse vant vi 1. pris samt at en annen elev ble finalist i klassen 13-14 år.

Avgangselevene 2009 fikk plass ved English National Ballet School, BA klassisk ballett, Kunsthøgskolen i Oslo og ballettlinjen, Fagerborg videregående skole. To tidligere elever (DNO&B/KHiO) fikk for sesongen 2009/10 aspirantkontrakt med Nasjonalballetten og én (DNO&B/Royal Ballet School) fikk kontrakt med ballettkompaniet ved Det Konglige Teater i København.

I samarbeid med Utdanningsetaten og Ruseløkka skole fikk vi til en videreføring og konsolidering av fellesprosjektet med et ballettilbud på ungdomsskoletrinnet.

Sammen med BA klassisk ballett ved Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) arrangerte Ballettskolen Nordic Ballet Summer Seminar for elever og fagpersonell, med 240 deltagere fra Norge, Sverige og Finland. Samarbeidet med KHIO har videre inneholdt blant annet utveksling av ballettpedagoger og gjensidige gjesteinnslag ved elev- og studentforestillinger.

Ballettskolen videreførte kontakt og samarbeid med Kungliga Svenska Balettskolan i Stockholm, Svenska Balettskolan i Göteborg, Den Finske Nasjonaloperaens Ballettskole i Helsinki og Canadas National Ballet School i Toronto. Elever fra skolen har deltatt ved internasjonale sommerkurs i London, Toronto, Lyon, København og på Gotland.

Ballettskolen mottar ekstern økonomisk støtte fra Musikk i Skolen og Frifond-midler Nordic Ballet Summer Seminar. Verdifull økonomisk støtte er også mottatt fra Ballettskolens Foreldreforening og gjennom Operaens sponsorer.

”Med begrepet kulturelt mangfold forstås gjerne særskilte etniske kulturuttrykk, ofte i samhandling med andre nasjonale uttrykk.”

KULTURELT MANGFOLD

Den Norske Opera & Ballett har til en hver tid mellom 20 og 30 nasjoner representert i sitt personale. Dette følger av våre kunst-arters internasjonale karakter. Til en viss grad gjelder det også våre øvrige fag, der spesialkompetanse ofte medfører rekruttering fra andre kulturer enn vår egen. Men selv om mangfoldsperspektivet på denne måten er godt ivaretatt i vår personalpolitikk, forblir det viktig, under ellers like vilkår, å prioritere kandidater med ulik etnisk/kulturell bakgrunn ved nyansettelser, og dette har også vært gjort i 2009.

Både innenfor opera, ballett og musikk vil vårt repertoar pr definisjon gjenspeile et kulturelt mangfold, gjennom verkenes opphav og mangfoldet av utøvere som er involvert, og gjennom historiene som fortelles og bruk av libretti på en rekke forskjellige språk. Men ikke minst med tanke på rekrutteringen av vårt fremtidige publikum blir det likevel stadig viktigere å utvikle et program og andre tiltak som kan skape gjenklang hos grupper som normalt ikke finner veien til Operaen. Samarbeid med flerkulturelle miljøer og kunstnergrupper har derfor fått et sentralt fokus i det nye operahuset. For å sikre dette har vi fra og med 2009 øremerket et eget årsverk som produsent for flerkulturelle prosjekter, organisert i stab til adm. dir.. Stillingen skal ha ansvaret for å ivareta kontakten med relevante publikums- og utøvermiljøer og også initiere egne prosjekter utenfor vårt ordinære repertoar. De umiddelbare resultatene av denne satsningen vil først vise seg i 2010, og Den Norske Opera & Ballett vil på denne måten komme til å gjøre seg tydelig gjeldende innenfor dette viktige feltet i vårt samfunn og, ikke minst, stadfeste det nye operahuset som en arena for et stort mangfold av kulturytringer.

I 2009 styrket vi også vår formidlingsavdeling, bl.a. i erkjennelsen av at publikumsgrupper med ikke-vestlig etnisk opphav må sikres en bedre tilgang til vår virksomhet. Innenfor rammen av

denne satsningen har vi blant annet videreført vårt adopsjonsprogram med Gran skole og Gamlebyen skole i Oslo øst. Som et synlig resultat av dette får Gran skole anledning til å framføre en spesialversjon av musikalen ”Annie” på vår Scene 2 våren 2010, der det store flertall av de medvirkende vil ha ikke-vestlig bakgrunn.

Ytterligere to viktige tiltak ble initiert i 2009, som vil komme til å sette et tydelig preg på Den Norske Opera & Balletts virksomhet både internt og eksternt i årene som kommer:

- / Vi innledet forhandlinger med et utvalg sentrale institusjoner innenfor det flerkulturelle feltet, med sikte på å etablere langsikte avtaler om repertoarsamarbeid.
- / Vi innledet et samarbeid med Utdanningsetaten i Oslo Kommune om en utplasseringsordning for skoletrette elever, og ordningen vil i første omgang gjelde for skoler med et stort flertall elever med ulik etnisk bakgrunn.

Med begrepet kulturelt mangfold forstås gjerne særskilte etniske kulturuttrykk, ofte i samhandling med andre nasjonale uttrykk. Men globaliseringen og en betydelig innvandring til Norge i løpet av de siste 30-40 årene har medført at det oppstår nye blandede kulturformer.

Denne utviklingen bidrar til å skape en felles tverrkulturell basis for kommunikasjon mellom forskjellige etniske grupperinger, og på sikt også til å skape en ny sammensatt nasjonal felleskultur - slik tilfellet har vært i mange samfunn opp gjennom historien. Særlig virkningsfull er denne dynamikken innenfor kunstnerisk arbeid og kunstneres naturlige samhandling på tvers av etniske, religiøse og politiske skillelinjer. Ved Den Norske Opera & Ballett er vi oss dette bevisst, og søker å tilrettelegge prosjekter og produksjoner med en slik utvikling for øyet.

Medlemmer fra Norsk Taiji Senter danser rituell kinesisk dans mens publikum gjør sin ankomst til en forestilling av Rusalka av den tjekkiske komponisten Dvořák.

SCENEROMMET

Scenerommet er Den Norske Opera & Balletts ressurs- og kompetansesenter rettet mot opera- og ballettproduksjon, samt konserter i Norge. Formålet med Scenerommet er å formidle kunnskap om å styrke mulighetene for produksjon av musikk- og danseater ved å bistå med med kompetanse og utstyr til produksjonsmiljøene i Norge.

UTLEIE AV KOMPETANSE OG PERSONELLBISTAND

Teskjekjerringoperaen AS, Norsk Barneopera

UTLEIE AV TEKNISK UTSTYR

Produksjonen SNE
Nordisk Film & TV AS
Dissimilis kultur- og kompetansesenter
Lars Notto Birkeland

UTLEIE AV KOSTYMER

Nero Media
Operaen i Kristiansund
Sandnes kulturhus
Rubicon TV
Porsgrunn kommunale kulturskole
Rikskonsertene
Wearbreakers
Bazooka Boppers
Lenes Dansesenter
Norsk Ballettinstitutt
Bodø Sinfonietta
Lions Club
Film og TV Akademiet
OscarsborgOperaen
Levende Klassisk
St. Hallvard videregående skole
Asker dans- og ballettskole
Song Records Norway
Opera Sør/Agder Teater
Den Nye Opera
Monster Entertainment
Ballettskolen Sandefjord
Ballettskolen i Ski

Jorunn M. Syversen
Catherine Kahn
Edle Stray-Pedersen
Thomas Morel
Karl Sigurd Sundby
Heidi Kierulf Lorch
Kari Anne Bjerkestrand
Minda Fiskum
Mons Christensen
Ingrid Lorentzen

UTLEIE AV REKVISITTER

Musikkteatret i Bodø
Jorunn M. Syversen

UTLEIE AV PRØVELOKALER

East 15 Acting School
Ensemble Ernst
Cæciliaforeningen
Den norske Studentersangforening
SYNG UT
Den Nye Opera
OscarsborgOperaen
Det Norske Solistkor
Kammerkoret Nova
Teskjekjerringoperaen AS, Norsk Barneopera
Jaren hornmusikkforening

Oslo fagottkor
Musikkteatret i Bodø
The Vibe
Affinis Ensemble

Subjazz
Mediehuset Nettavisen
Koret Diandre
Operaen i Kristiansund
Norsk Barokkorkester
Oslo Barokkopera
Brandbu skolekorps
Arkadiakoret
NeoN

Oslo Barne- og Ungdomskorforbund
RingsakerOperaen
Riksteatret
HerStay
Blindern Kulturentusiaster
Steinvikholm Musikkteater
Kampen Tango
Oslo Gatedansverksted
Elden

Mobile Homes
Nordic Black Theatre
Victoria Productions
Kulturentusiastene
Dida dansekompani
Oslo Sinfonietta
Opera Nordfjord
Kongsberg Våpenfabrikks Musikkorps
Det Norske Kammerorkester
Agder Teater
Mærradalen Mannskor
Brumunddal mannskor
Prosjektet HvaNåDa
deLillos
Carte Blanche
Tore Sandnæs
Dag Nilssen
Stig Hvalryg
Ina Eriksen

UTLEIE AV NOTER

Den Nye Opera
Kristiansund Symfoniorkester
Nordisk Film & TV AS

Musikkselskapet Nordvegen
Sortland kulturskole
Ungdomssymfonikerne
Kosterfestivalen
LofotOperaen
Bærum Symfoniorkester
Operaen i Kristiansund
UD, Ambassaden i Kiev
Harald Hårfagre kammerorkester
Dominant ehf
Bodø Sinfonietta
Nordnorsk Opera og Symfoniorkester

OPPLÆRINGS- OG HOSPITERINGSORDNINGER

Større faglige studiebesøk organisert for:
/ Bærum Barneteater
/ Lørenskog videregående skole
/ Asker kulturhus
/ RingsakerOperaen
/ Uka på Ås
/ Deutsche Bank Stiftung, Akademie Musiktheater Heute

Scenerommet har også organisert en rekke hospiteringer, praksisplasser og arbeidsuker.

RÅDGIVNINGSTJENESTE

Et stort antall institusjoner og privatpersoner har mottatt rådgivning fra Den Norske Opera & Balletts fagpersoner innenfor en rekke forskjellige områder.

KURS OG SEMINARER VIA PRØVEROMMET

Den Norske Opera & Ballett v/Scenerommet deltar i et samarbeid om Prøverommet – en nasjonal læringsarena for kostymefaget. Prøverommet har i 2009 arrangert to nettbaserte kurs i drakt- og motehistorie og tre fagkurs over fem dager i korsettsyng, patinering og figurstopping.

DEN KOMMERSIELLE VIRKSOMHETEN

Det nye operahuset er godt tilrettelagt for en utvidet kontakt mot samfunn og næringsliv, og Den Norske Opera & Ballett har etablert særskilte funksjoner for å ivareta de muligheter dette innebærer. Formålet med de kommersielle funksjonene er å:

- / Bidra med inntekter til kjernevirksomheten gjennom å utnytte DNO&B sine ressurser i det kommersielle markedet
- / Nå et bredere publikum med musikkdramatikk og dansekunst gjennom andre kanaler enn tradisjonelle forestillinger
- / Bidra til å styrke publikums samlede besøksopplevelse i Operaen
- / Understøtte merkevaren DNO&B og styrke vårt samfunns-messige omdømme

Våre kommersielle funksjoner er organisert i følgende resultatområder:

- / Serveringsvirksomheten
- / Sponsor- og kundelosjeprogrammet
- / Arrangementer
- / Operabutikken
- / Omvisningsvirksomheten

Etter to års drift er den økonomiske fasiten at Den Norske Opera & Ballett har etablert en kommersiell plattform som vel må regnes som den største og mest omfattende ved en kulturinstitusjon i Skandinavia. Den kommersielle virksomheten bidro i 2009 med brutto 49,5 mill.kr. Det er imidlertid et viktig prinsipp at alle direkte henførbare kostnader knyttet til de kommersielle funksjonene skal synliggjøres. Netto bidrag, etter fradrag for kostnader til bla. husleie, personal og billettkvoter mv, ble likevel hele 27,2 mill.kr., mot 25,6 mill.kr. for 2008.

Serveringsvirksomheten

Serveringsvirksomheten er organisert ved omsetningsbaserte husleieavtaler med Furset-gruppen, som har egne ansatte og egen administrasjon. Følgende fasiliteter på huset har blitt benyttet til serveringsvirksomhet:

- / Argent Fine Dining
- / Sanguine Brasserie
- / Uteservering på operahusets sjøside
- / Uteservering på operahusets forplass mot nord
- / Scene 2
- / Provesaler
- / Kundelosjer
- / Mottakelsesrom
- / Barene på balkongene
- / Taklandskapet

Serveringsvirksomhetens brutto bidrag til Den Norske Opera & Ballett i 2009 utgjorde 5,8 mill.kr.

Sponsor- og losjeprogrammet

Den Norske Opera & Ballett lanserte sitt nye sponsorprogram i forbindelse med innflyttingen i Bjørvika. Sponsorprogrammet ble definert ut fra en sponsorpyramide, hvor våre hovedsamarbeidspartnere troner høyest i pyramiden.

Følgende samarbeidspartnere har vært i vår sponsorpyramide i 2009:

- / 5 Hovedsamarbeidspartnere:
DnB NOR, Mercedes-Benz, NSB, OBOS, PwC.

Fra NHOs årskonferanse 2009.

- / 8 Samarbeidspartnere:
De norske Bokklubbene, Det Norske Veritas, Mills, Orkla Finans, Radisson SAS Plaza Hotel, Rederilauget, Gyro, Entercard
- / 10 Losjehavere:
Allergruppen, Coca-Cola, Fokus Bank, Gjensidige, Norges Gruppen, Norsk Tipping, Orkla, Schibsted, Sjølyst Utvikling, Umoe
- / Sponsorprogrammet “Ta Plass”:
Allkopi, Belief Group, Dampskibsaktieselskabet Theologos, EDB Business Partner, Halden Sparebank, ISCO Group, Kaasa, Kopinor, Mercuri Urval, Network Norway, Norsk Boligbyggelag, Ragnhild Marie Plesner, Podium, AGA Spinn-Off, storgaten blomsterhandel, Strålfors, TINE, Viking Holding, Verdane Capital Advisors

For 2009 utgjorde brutto sponsor- og losjeleieinntekter 32,6 mill.kr.

Banketter og arrangementer

Arrangementer, mottagelser og banketter har i sum holdt seg nokså uendret i forhold til åpningsåret. Vi klassifiserer våre arrangementer på følgende måte:

- / Kategori 1: Sponsor/næringslivsarrangementer i regi av kontraktsfestet samarbeidspartner med Operaen.
- / Kategori 2: Nasjonale og internasjonale kongresser for å utvikle Oslo som destinasjon og Norge som turistnasjon
- / Kategori 3: Arrangementer i regi av offentlige myndigheter eller samfunnsinstitusjoner og -organisasjoner.

Samlet ble det gjennomført 179 arrangementer i 2009, med ca. 67000 deltakere og med brutto inntekt på DNO&Bs hånd på 3,7 mill.kr.

Operabutikken

Den overordnede målsetningen for Operabutikken er å høyne kvaliteten på Den Norske Opera & Balletts tilbud til publikum og gi en ytterligere kvalitetshevning av totalopplevelsen for våre besøkende. Vi skal også sikre en god lønnsomhet.

Kontrakten med driver ble avviklet i 2009, ved at Den Norske Opera & Ballett selv overtok driften. Et nytt og utvidet driftskonsept har deretter vært under utvikling og implementering.

Operabutikken ga et bidrag i 2009 på brutto 1,3 mill.kr..

Omvisningsvirksomheten

Omvisningstilbudet går inn under arbeidet med å øke publikums kjennskap til institusjonen, den arkitektoniske utformingen av bygget, den visuelle kunsten og ikke minst gi kunnskap om og fortrolighet med kunstformene opera og ballett. Innsatsen har rettet seg mot så vel eksisterende som nye publikumsgrupper i alle aldre.

Over 15 omvisere som samlet behersker en rekke språk har til sammen utført 3150 omvisninger i 2009 for om lag 68000 deltakere. Bruttobidraget utgjorde 6,2 mill.kr.

Ole Willy Falkhaugen og Thomas Halvorsen i Don Quixote.

Tom Remlov overrekker Jorunn Rønningen Ledergruppens stipend til ikke-kunstnerisk personale.

PRISER

Priser for kunstneriske prestasjoner

Solodanser Richard Suttie mottok Rolf Gammleng-prisen for 2009, som går til utøvere som ”på en fortjenstfull måte har medvirket på gramfoninnspillinger eller i sceniske forestillinger.”

Operasolist Eli Kristin Hanssveen og solodanser Maiko Nishino mottok den nyopprettede Tom Wilhelmsens opera- og ballettpris. Prisen på totalt 500 000 kroner skal anvendes til faglig videreutvikling for personer som har gjort en fremragende innsats for opera eller ballett i Norge.

Priser til organisasjonen Den Norske Opera & Ballett

I oktober mottok vi som organisasjon AKAN-prisen for 2009 og juryen begrunnet dette på følgende måte: ”Juryen har lagt vekt på

at det rusmiddelforebyggende arbeidet i bedriften er klart forankret hos ledelse og ansatte, og inngår i det ordinære HMS-arbeidet.”

LO-magasinet Aktuell delte ut sin Arbeidsmiljøpris 2009 til Den Norske Opera & Ballett. Juryen har vektlagt at tillitsvalgte gjennom flere år har jobbet aktivt for å sette helse, miljø og sikkerhet på dagsorden.

Ledergruppens stipend til ikke-kunstnerisk personale 2009

Ledergruppens stipend til ikke-kunstnerisk personale ble delt ut første gang under personalets jubileumsfest 8. november 2009. Det første stipendet gikk til renholdsleder Jorunn Rønningen som har vært ansatt i Den Norske Opera & Ballett i 24 år.

Claudia Schreiber og Kári Freyr Björnsson i Goecke + galla.

ORGANISASJONEN

ORGANISASJONEN PR. 31.12.2009

Ledergruppen i Den Norske Opera & Ballett fra venstre: Bernt Bauge, Jan Hauge, Cathrine Pia Lund Grøholdt, Espen Giljane, John Helmer Fiore, Paul Curran, Tom Remlov.

STYRET

Ellen Horn *styreleder*
Michael Christiansen *nestleder*
Mia Haugland Habib
Ingebrigt Steen Jensen
Stein Erik Moe
Tone Lein *l. vararepresentant*
Marek Jez *ansattes representant kunstnerisk*
Berit Hammerøe *ansattes representant øvrige*
Svein Nafstad *observator kunstnerisk*
Mats Eriksen *observator øvrige*

LEDELSE

Tom Remlov *administrerende direktør*
Paul Curran *operasjef*
Espen Giljane *ballettsjef*
John Helmer Fiore *musikksjef*
Bernt E. Bauge *økonomi- og administrasjonsdirektør*
Cathrine Pia Lund Grøholdt *markeds- og kommunikasjonsdirektør*
Jan Hauge *teknisk direktør*

Stab til adm. direktør

Kari Eikli *assistent til adm. direktør*
Øyvind Lunestad *plansjef*
Tor Fagerland *produsent fler kulturelle prosjekter*
Bibbi Moslet *dramaturg*

Planavdelingen

Øyvind Lunestad *plansjef*
Torill Nesøen *ass.plansjef*
Ståle Tråsdahl *produsent*

Fredrik Glans *koordinator scenerommet og verker underveis*
Janet Edin *Inspisient*
Lars Kolstad *Inspisient*
Johan Neergaard *Inspisient*
Karen Løken *Inspisient*
Mari Karoline Skyberg *Inspisient, perm*
Marte Bergsland *Inspisient*
Mari Movold *Inspisient, vikar*

NASJONALBALLETTEN

Espen Giljane *ballettsjef*
Paul Podolski *administrator/ stedfortredende ballettsjef*
Helle Sørbye Larsen *produsent/ stedfortredende administrator*
Carina Scherman *administrasjonskoordinator*
Gabrielle Tillson *produsent turnè/formidling*
Siri Bjerknes *ressursplanlegger*
Lauren Hauser *ressursplanlegger*
Irene Schøyen *sekretær*
Linn Korssjøen *administrasjonskonsulent*

Ballettmestere

Jahn Magnus Johansen
Eve Lawson
Sissel Westnes

Dansere

Kristian Alm
Line Alsaker
Paulo Arrais *perm*
Beatrix Balazs
Kári Freyr Björnsson

Kaloyan Boyadjiev
Scott Casban
Craig Lee Cathcart
Clair Constant
Hedda Staver Cooke *perm*
Lindsay Craig
Philip Currell
Cina Espejord
Ole Willy Falkhaugen
Hayley Laura Forskitt *perm*
Julie Gardette
Francesca Golfetto
Thomas Halvorsen

Andreas Heise
Silas Henriksen
Victoria Herbert
Gry Hermansen
Marek Jez
Natasha Jones
Celine Kraal
Jørund Langeeggen
Lucas Lima
Emma Lloyd
Ingrid Lorentzen
Leyna Magbutay
Miharu Maki
Gakuro Matsui
Niklas Mattsson
Lisa Nielsen
Maiko Nishino
Chihiro Nomura
Roberth Refling
Emma Rigby
Caroline Roca

Francois Rousseau
Kristian Ruutu
Cristiane Sá
Alexandra Santana
Claudia Schreiber
Eugenie Skilnand
Kristian Støvind
Trude Skogen *perm*
Hanne Thorbjørnsen Suttie
Richard Suttie
Kathryn Thomas
Christine Thomassen
Leyne Ujiie
Dirk Weyershausen
Stine Østvold *perm*
Sissel Maria Aarseth

Ballettaspiranter

Thea Breder
Per Andreas Bach Hovdal

Ballettrepetitører

Ola Faye
Milan Petrovic
Andrey Podborskiy
Yoko Toda
Charles Rinaudo
Zelina Sannum

Ballettlaboratoriet

Lars Kolstad *prosjektleder*

BALLETTSKOLEN

Knut Breder *leder*
Irene Kantardjiev *sekretær*
Jörg Wiesner *studiekoordinator*

Ballettskolepedagoger

Gro Gudim *vikar*
Kumiko Hayakawa
Igor Ivanov
Espen Jansen
Richard Lessey
Gunvor Karlsen
Larissa Savenkova
Aranka Sestak
Zoltan Szolnoki
Brian Toney
Sandra Beaurain Wiesner

Repetitører

Claudia Iftime
Orlin Kantardjiev
Roger T. Matte
Stanislaw Norkowski
Olga Nødtvedt
Milan Petrovic
Charles Rinaudo

Zelina Sannum
Brian Toney

NASJONALOPERAEN

Paul Curran *operasjef*
Anne Gjevang *stedfortredende operasjef/ casting director*
Paul Kirby *assistent for kunstnerisk ledelse*

Sopran

Toril Carlsen
Itziar Martinez Galdos
Eli Kristin Hansveen
Solveig Kringlebotn
Silvia Moi
Mariann Fjeld Olsen
Valeria Stenkina
Marita Sølberg
Ragnhild Heiland Sørensen

Mezzosopran

Hege Høisæter
Ingebjørg Kosmo

Tenor

Henrik Engelsviken
Thor Inge Falch
David Fielder
Svein Erik Sagbråten
Kjell Magnus Sandve

Baryton

Ole Jørgen Kristiansen
Espen Langvik
Trond Halstein Moe

Bass

Magne Fremmerlid
Kjetil Hugaas
Carsten H. Stabell

Studieleder

Boris Schäfer

Operarepetitører

Tore Dingstad *leder*
Leiv Amundsen
Helge Evju
Kalle Esanpoika Kuusava
Markus Kvits
Magnus Løberg Loddgard *vikar*
Bjarne Sakshaug
John Lidal

Tekst/suffli

Inger Katrine Hansteen *leder*
Arne Stavø Auråker
Ellen Helene Kvien

Produsenter/plangruppe

Per B. Larsen *sjefprodusent*
Jane-Eve Straughton *produsent*
Jan Helge Trøen *produsent*
Maria Costa *produsentassistent*
Tove Bagroen *turnèkonsulent*
Anita Dahlstrøm *plankonsulent*
Silje Hjelset Nygaard *plankonsulent*

Regi

Hilde Andersen *perm*
Heidi Bruun Nedregaaard
Ronald Rørvik *perm*
Wilhelm Sandven

MUSIKK

John Helmer Fiore *musikksjef*
Jørn Pedersen *orkesteradministrator*
Sigmund Jaang *musikkprodusent*
Terje Boye Hansen *kapellmester*
Gunnar Larsen *orkesterregissør*
Jon Fanavoll *podieinspisient*
Atle Strøm *podieinspisient*
Knut Lassen *podieinspisient*
Anne-Margrethe Skari *musikkbibliotekar*
Thor Johan Pedersen *notearkivar*
Einar Winther *notearkivar*

OPERAORKESTRET

1. fiolin

Ole Bøhn *koncertmester emeritus*
Øyvind Bjorå *1. koncertmester*
Odd Hannisdal *2. koncertmester*
Daniel Dalnoki *3. koncertmester*
Dominic Griffiths
Per Stenseth
Gunnar Ihlen
Anne-Lise Vabø
Fred-Henrik Aase
Pia Jacobsen *perm*
Elisabeth Belfrage Nesse
Elin Fainberg
Ilka Stocker
Maciej Fraczyk
Ingvild Habbestad
Amanda Lindqvist

2. Fiolin

Kjell Tomter
Astrid Kirschner
Thomas Backofen
Sunniva Tomter
Geir Wold
Yukiko Mikami
Rasmus Hagerup Heggdal
Ragnfrid Bogen
Anna Skogman
Anne-Randi Håheim Nilsen

Marianne Hustad
Sunniva Oftedahl
Nils Thore Røsth

Bratsj
Witold Serafin
Mark Tukh
Øyvind Plassen
Maria Syre Mjølhus
Marek Bugajski
Johan Otto Johansen
Inger Ekern
Truls Carlsborg Bernhardsen
Hanne Søby
Johannes Sykora
Ai Kanda
Lars Bryngelsson

Cello
Jan Koop
Ernst Simon Glaser
Gustavo Tavares
Vojtech Novak
Anne Marie Sigvardsen
Marit Bekken
Kristine Martens
Juhanni Kaasinen

Kontrabass
Christian Mortensen
Torbjörn Göransson
Patrick Wilder
Sture Janson
Frank Nesse
Tor Sigvardsen
Walter McTigert
Danijel Petrovic

Harpe
Kjersti Beate Vindal

Fløyte
Vivian Ellefsen
Finn Henry Olsen
Helene Magnusson
Karin Heistø Kittelsen

Piccolo
Karin Heistø Kittelsen
Helene Magnusson

Obo
Lars Petter Berg
Gro Gjerdevik
Erik Gustavson
Svein Nafstad

Engelsk horn
Svein Nafstad
Gro Gjerdevik

Klarinett
Christian Stene
Andjei Maevski
Kim Stigen Fureli
Terje Lerstad

Bassklarinet
Terje Lerstad
Kim Stigen Fureli

Fagott
Kari Foss
Jaran Stenvik
Preben Andersen

Kontrafagott
Preben Andersen
Jaran Stenvik

Horn
Terje Aadne
Rune Brodahl
Kristin Skår Sørensen
Wenche Bårdstu
Rønnaug Madslien
Bernhard Hoffmann

Trompet
John Fredheim
Vivi Chronholm
Heidi Johannessen

Trombone
Rune Gundersen
Torgrim Grong
Jarl Boye Hansen

Basstrombone
Ola Rønnow

Tuba
Torbjørn Kvist

Pauker
Anders Rønningen
Pål Bugge

Slagverk
Jonas Blomqvist
Laila Sjørbotten
Pål Bugge
Rune Martinsen

Operakoret
Raymond Hughes *kormester*
Gudrun Glette *korregissør*
Steinar Svendsen *korinspisient*

Sopran
Ingeborg Barstad *perm*
Nanna Marie Cortes *vikar*
Sabine Gross

Thale Bergsaune
Kristin Rustad Høiseth
Helene Jarlsrud
Clara Johansson
Debra Friedman Knudsen *perm*
Kjersti Kongssund
Jelena Markovic *vikar*
Oksana Myronchuk
Stanisavljevic Popovic *perm*
Erzsébet Rajta
Evelyn Rosén *perm*
Anne Søyland
Ying Teng *vikar*
Helen Wanggaard

Alt
Anne Marie Andersen
Anne Baensch
Elsa Súsanna Dalsgaard
Charlotta Fresk *perm*
Zuzanna Foremska *perm*
Marte Hagen *vikar*
Tone Kruse
Siv Iren Misund *vikar*
Ivana Milasinovic *perm*
Sigrid Ohlsson
Lena Maria Petterson
Gerd Berit Utgård
Katarina Wikström
Valeska Zürn
Inger-Lise Øirås
Tone Kristin Aasen

Tenor
Gabriel Birjovanu
Trond Bjerkholt
Nicholas Cotellessa
Eusebiu Cristea
Kjetil Haug
Vidar Hellkås *perm*
Paul Kirby *perm*
Christoph Lauer *perm*
Marek Lipok
Krzysztof Aureliusz Luczynski
Matthew Mark Marriott
Huw Reynolds
Knut Schoning *vikar*
Rolf Sostmann
Tore Walmsnæss
Deniz Yilmaz
Ulf Øien

Bass
Rolf Magne Schmidt Asser
Rolf Conrad
Daniel Danielsson *vikar*
Florin Demit
Bo Elley
Petter Lilleby Fegran
Frank Runar Gansmo
Stevica Krajinovic
Szymon Kubiak

Arve Marmont-Ramsey
Gøran Hoff Mikkelsen *vikar*
Karl Pudik *perm*
Markku Salonen
Gregg Santa
Øystein Skre
Per Andreas Tønder *perm*

Barnekoret
Edle Stray-Pedersen *leder*
Gunnar Bergstrøm *produsent*

MARKED OG KOMMUNIKASJON
Cathrine Pia Lund Grøholdt *markeds- og kommunikasjonsdirektor*

Marked
Jorid Kruse *markedskonsulent*
Jannicke Mohr *markedskonsulent*
Gisle Stenersen *webredaktor*
Ingun Redalen White *grafisk designer*
Ingeborg Norshus *programredaktor*

Informasjon
Sverre Gunnar Haga *informasjonssjef*
Inger Schedell Flattum *informasjonssjef internkomm.*
Lene Jacobsen *informasjonskonsulent*
Erik Berg *fotograf*

Salg
Tonje Lie *salgssjef*
Tine Frederiksen Solum *salgskonsulent*
Merete Ekelund
Erland Rødberg Hansen
Marie Bergene *salgssekretær*
Berit Kromvoll
Grete Sjaastad
Irene Cecilie Brox Olafsen
Torstein Kollevåg
Eli Fjørtoft Urke

Publikumsservice
Stella Johanna Römcke *leder*
Anne May Gaathaug
Randi K. Magnussen Hoefs
Zezé Kolstad *perm*
Kanboiyib Konlan
Mette Lorentzen
Bjørø Løvvik
Hanne Mette Rendall
Liv Rognerud
Elin Solvang
Maria Vagle
Geir Breyholtz *vakt*

Formidling
Maria af Klinteberg Herresthal *formidlingssjef*
Eva Benedicte Gran *ass.formidlingssjef*
Frida Steenhoff Hov *formidlingskonsulent*
Marianne Oulie Wiik *formidlingskonsulent*

Ann Kristin Sørli *booking- og formidlingskonsulent*
Helle Kaarem *booking- og formidlingskonsulent*

Butikk
Henriette Berg Norlöff *konseptutvikler/daglig leder*
Thomas Bøch Michelsen
Mari-Elise Hareide
Kanboiyid Konlan
Hanne Mette Rendall

ØKONOMI OG ADMINISTRASJON
Bernt Bauge *økonomi- og administrasjonsdirektor*
Inger Jacobsen Bjerke *resepsjonssekretær*

Sponsor og arrangement
Mona Rafn *sponsor- og arrangementssjef*
Anette Edmunds *koordinator*
Karen Stenersen Lien *koordinator*
Charlotte Arnø Storebakken *koordinator*
Marit Brekke *koordinator*
Birgitte Vase *koordinator*
Terje Jacobsen *koordinator*
Torgrim Linchausen *teknisk koordinator*

Økonomi
Elin Borander *økonomisjef*
Inis Merete Laakso *økonomikonsulent*
Ingjerd Synnøve Langnes *økonomikonsulent*
Kjærsti Theodorsen *økonomikonsulent*
Bente Gjerde *regnskapsleder*
Kirsten Hovbøl *regnskapskonsulent*
Nilüfer Murat *regnskapskonsulent*
Anne Signebøen *regnskapskonsulent*

Personal/lønn
Trude Rostad *personal- og lønssjef*
Heid Hope *lønningsleder*
Trine Bryhn *lønningskonsulent*
Toril Gote *personalkonsulent*
Janicke Lee Tombre *personalkonsulent*
Kristin Iversen *lønns- og personalkonsulent*

Forvaltning
Helge Gjerløw Wettre *forvaltningssjef*

Resepsjon
Jorunn Kristensen *leder*
Gøril Eie
Kari Lise S. Eskeland Forset
Odd-Geir Gundersen
Kirsten Nordhus

Renhold
Jorunn Rønningen *leder*
Nina Onsvåg *nestleder*
Rabia Azzouagi
Orquidia Berge
Fisnike Fetisi
Eva Forve

Aster Haile Gheberab
Yadira Torres Hernandez
Ramani Mohanathas
Dzedije Redza
Zemrije Saciri
Irjet Sati
Reidun Saus
Makka Abdi Ahmed
Rebekka Calder
Aicha El Abbazi
Anne-Sofie Pollestad
Feta Skenderi
Lolita Louwise Stub
Sriragavan Suwaminathan
Gizele Uwituze
Tenna Wig Nielsen

Vedlikehold
Kjell Andersson

Arkiv/post
Ingborg Svenseid *arkivleder*
Bente Nordnes
Kim Ortveit

Sikkerhet
Thore Næss *sikkerhetssjef*

Innkjøp
Jørn Eirik Pettersen *innkjøpssjef*

IKT
Anniken Jermstad *IKT-sjef*
Knut Brotnow *IKT-leder*
Geir Erik Mortil *IKT-konsulent system-administrator*
Camilla Langseth *IKT-konsulent*
Andreas Sunde Trovik *IKT-konsulent*
Johnny Kjølås IT-konsulent *vikar*

HMS
May Brit Grønli *HMS-koordinator*

BHT
Wenche Ferdinandsen *leder*
Per Holck *bedriftslege*
Maria G. B. Astrup *fysioterapeut*
Ranveig Sødal Raastad *fysioterapeut*
Michel Henri Desrochers *fysioterapeut*
Lisbeth Hasslan fysioterapeut *vikar*
Rune Steen *massør*

TEKNISK
Jan Hauge *teknisk direktør*
Paulo Da Luz *teknisk produsent*
Sofie Nilsen *ansv.kontinuerlig forbedring*

Teknisk ledergruppe
Ola Håkon Thomas Persson *driftsteknisk sjef*
Kjetil Lyseggen *leder scene/rekvisitt*
Paulo Da Luz *teknisk produsent*
Christina Macé Stensrud *verkstedssjef*

André Bibow *kostymesjef*
Nicolai Ekeberg *leder Lys/Lyd & Bilde*
Bjørn Otten *leder Lager/Logistikk*
Sofie Nilsen *ansv. kontinuerlig forbedring*
Kjell Andersen *gruppeleder*

Teknisk plangruppe
Kjell Andersen *gruppeleder*
Erland Conders
Runa Flaa

Teknisk drift
Ola Håkon Thomas Persson *driftsteknisk sjef*
Pål Helvik Johanssen *systemingeniør*
Rolf-Arne Gulliksen *vedlikeholdstekniker*
Dag-Freddy Blix *teknisk konsulent*

Scene
Kjetil Lyseggen *leder*
Torbjørn Christensen *scenemester*
Magne Moen *scenemester*
Klaus Vaadal *scenemester*
Are Linnerud *scenemester*
Jan Olav Dahlen *lagleder*
Thomas Dahlen *lagleder perm*
Kim Haldrup Pettersen *lagleder vikar*
Ole-Morten Eriksen *lagleder vikar*
Rolf Steinar Ruud
Hilde Aleksandersen
Roy Andersen
Ross Barlow
Jan Christian Thomassen
Judy Eivindsen
Knut Sigurd Engedal
Mats Eriksen
Pål Godager
Erika Hauge
Per Kristian Johannessen
Richard Jordan
Kim-Robin Kjørstad
Carl Kaas
Victoria Gjertrud Madsø
Benjamin Markstein
Øystein Mora
Justin Newall
Øyvind Olsen
Inger Henriette Paulsen
Halvor Pedersen
Jørgen Rausandaksel
Jørn Erik Schauerud
Jesper Schill
Tom Staff
Ole Kristian Stavnsborg *perm*
Petter Magnus Sønsteby
Yngve Tetlivold
Olav Uthaug
Jon Magnar Viken
Svein Olav Østerbø
Lars A. Østlie
Alexander Holm Larsen
Martine Sandlie Blomstrand *vikar*
Paul David Horsley *vikar*

Thomas A Florin Iversen *vikar*
Magnus Ottesen *vikar*
Henrik H. Schöller *vikar*
Jan-Andre Strand *vikar*

Operatorer
Marie Enger *gruppeleder*
Alexander Quirk
Eivind Staal
Lasse Evje
Even Lie
Anton Merckoll
Christine Hals Eikeland

Rekvisittgruppe
Åge Sørumshaugen *gruppeleder*
Anne Kari Brekke
Pia Christina Jonsson
Shalom Ohayon
Audun Rossvoll
Ina Kathrine Røvang

Lys / Lyd & Video
Nicolai Ekeberg *leder*
Paul Vidar Sævarang *fagansvarlig lys*
Tommy Ingebretsen *3D-animator*
Jacob Christensen *lysmester*
Torbjørn Stenersrød *lysmester*
Gretar Sveinbjørnson *lysmester*
Silje Benedikte Flaaten *lysmester perm*
Mats Bjerkan-Grotmol *lysmester*
Torben Jolma *lysmester Scene2*
Jannicke Borg *lysbordoperator*
Anders Dahl *scenetekniker*
Karine Elstad *lysbordoperator*
Karin Kristiansson *lystekniker*
Harald Lie *lysbordoperator*
Erlend Østrem Nielsen *lysbordoperator perm*
Ulf Scheerbarth *lysbordoperator*
Per Christian Varran *lysbordoperator*
Bente Amundsen *lagleder*
Helge Johansen *lagleder*
Jannicke Rekvin *lagleder*
Dorthe Wiig Andersen
Eline Marie Solgård Andresen
Amund Breivik
Arild Gangdal
Audun Bull Hansen
Kjell Erik Johansen
Frank Merg *elektriker*
Unni Sanne *lystekniker*
Pål Søvik *lydtekniker*
Ken Ruben Theodorsen *lydtekniker*
Gerhard Hertzberg *lydtekniker*
Alexander Istad *bildetekniker*
Anders Frey Dahl *videotekniker*

Lager & logistikk
Bjørn Otten *leder*
Jon Ivar Kirkholt *fagansvarlig transport*
Alf Jan Berg
Arne Rune Holter

Steinar Berg Larsen
Øyvind Sandersen

Verkstedsseksjonen
Christina Macé Stensrud *verkstedssjef*
Stefan Maassen *konstruktør perm*
Oddvar Nilsen *konstruktør*
Geir Ingar Jansen *vikar*

Snekkerverksted
Marvin Helge Larsen *gruppeleder*
Kjell Holgersen *nestleder*
Ronny Borlaug
Linda Midtsund
Anne Helene Radoor
Dag Otto Jostad *lærling*

Dekorgruppen
Pål Erik Olsen *gruppeleder*
Nicklas Lindblom *rekvisittmaker*

Malersal
Justinus van Vliet *gruppeleder*
Hilde Dehli
Mons Emil Holst Christensen
Turid Ousland
Jannicke Lie
Stefania Raimondo

Tapetserverksted
Hege Blom *gruppeleder*
Sofia Zenkova

Metallverksted
Berit Wiken *gruppeleder*
Freddy Kopaas

Kostymeseksjonen
André Bibow *kostymesjef*
Stine Sjøgren *systueleder*
Anniken Gulbrandsen *produksjons-koordinator*
Cathrine Runhovde *produksjonskoordinator*

Systuer
Kari-Anne Amundsen *leder*
Lise Guttormsen Eckbo *leder*
Gunnar Fon *tilskjærer*
Turid Knudsmoen *tilskjærer*
Halvard Leirvik *tilskjærer*
Hilde K. Bjørklund Olsen *tilskjærer*
Rakel Melvær Berge
Lisbeth Lunke Berg
Elen Beate Børresen
Kari Elisabeth Dahl
Nina Dahl
Tina Danielsen *vikar*
Ruth Barrera Guerrero
Kristin Haraldsen *vikar*
Emma Kristine Haugen
Maria Jansson
Marianne Jensen

Guro Ballangrud Jøssang
Eli Ploompuu Kask
Eva Merete Klakeg *vikar*
Regina Kruger
Anna-Lena Hårtus Kvåle
Rikke Anett Lamo *perm*
Siv Ellinor Landrø
Nina Larsen
Tonje Von der Lippe
Louise Wilhelmine Lund
Mariann Lund
Alexandra Fire Da Luz
Britt Lønaas
Maj Lisbeth Marman
Guro Michaelsen *vikar*
Maria Therese Munter *vikar*
Elisabeth Hustad Nonstad
Yung Ja Hilde Peters Nyløkken
Janne Opsahl
Babina à Porta
Anette Rosendal
Marianne Salvesen *vikar*
Pedro Tavares Sequeira
Ann-Merethe Skaug
Astrid Elisabeth Stang
Anett Steinseth
Inger Bjørkavåg Sæhaug
Silje Ulekleiv *vikar*
Maria Valsdottir
Gøril P Zachrisen *vikar*
Sunniva Østerbø *vikar*
Anne Sofie Feden Aass
Karin Ølstad Aas
Solveig Aas

Farging/patinering
Kari Alette Bækkevold *gruppeleder*
Katrine Dokken
Inger Kari Rosten

Modist/maskemaker
Ellen Haugane *gruppeleder*
Anne Vaagen Nestande
Gunn Rosnes

Maskør/parykkmaker
Per Ragnar Karlsen *gruppeleder*
Andrea Daniela Fischbacker
Therese Lia
Jaroslaw Lange
Katja Langer
Maxi Kowalke
Mette Høibak Pettersen
Heidi Elisabeth Rød
Katharina Solbrig
Anna Sveen
Anne Lise Lillian Winther
Vlasta Zakostelska
Tiiu Luht
Barbro H. Haugen
Tom Aarøe
Therese Roald

Tonje Voigt Johannessen *lærling*
Anne Stålegård *lærling*

Påkledere
Sylvia Rasch-Olsen *gruppeleder*
Berit Hammerø *lagleder*
Hege Alvilde Johansen *lagleder*
Ulla Larsson Bråten
Edda Lingaas
Karoline Carlsen
Siri Hanna Gjendem
Tove Kristin Gjørund
Anne Therese Furustøl
Therese Schibbye Hervig
Sedenius Dahl vikar
Eva Cecilie Narverud
Jorunn Sandtrøen
Hanne Silkebækken
Tine Vermeli *perm*
Tiril Aarvig
Pamela Valland Ducran *kostymerenhold*
Hatidze Fetisi *kostymerenhold*

Kostymearkiv
Anne Guri Brænders *gruppeleder*

Kostymelager
Hege Broen *gruppeleder*
Sara Paulina Cerda Arce
Toini Åberg

Skoverksted
Eva Solberg *gruppeleder*
Iren Godtfredsen
Marianne Moen

EKSTERN STYREREPRESENTASJON
Den Norske Opera & Ballett har i 2009 vært representert i styrene for følgende organisasjoner og prosjekter:
Norsk teater- og orkesterforening
økonomi- og administrasjonsdirektør Bernt Bauge
Styringsgruppen for Prosjekt Nytt Operahus *økonomi- og administrasjonsdirektør Bernt Bauge*
Visit Oslo *markeds- og kommunikasjonsdirektør Cathrine Pia Lund Grøholdt*

ORGANISASJONER
Den Norske Opera & Ballett er medlem-/medstifter i følgende organisasjoner:
Norsk teater- og orkesterforening NTO
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Opera Europa
Visit Oslo
Dronning Sonja Internasjonale Musikk-konkurranse
Ultima Festival
Opera Norge
Menuhin Competition Oslo 2010

STIFTELSE
Den Norske Opera & Ballett forvalter følgende stiftelser:
Operaens stipendfond
Thorleif Dahls Ballettfond
Erling Kroghs sangerlegat

Utgiver *Den Norske Opera & Ballett*
Ansvarlig utgiver *Tom Remlov, adm. dir.*
Foto *Erik Berg*
Design *Siste Skrik Kommunikasjon AS*
Trykkeri *07 Gruppen AS*
Opplag *1000*

Den Norske Opera & Ballett
Kirsten Flagstads plass 1
0150 Oslo

Kristian Alm og Marek Jez i Goecke + galla.

